

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG

1026 Budapest, Riadó u. 5.

Tel.: 06-1/882-8594

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: D.519/15/2023.

A tanács tagjai: Dr. Kenessey Réka közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Bankóné Nagy Helga közbeszerzési biztos, Dr. Kozsuch Edina közbeszerzési biztos

A kérelmező: PAPEX Kft.
(Miskolc, Kozák Imre u. 3.)

A kérelmező képviselője: Dr. Papp-Zakor Gábor ügyvéd (Papp-Zakor Ügyvédi Iroda, Budapest, Alkotmány utca 20.)

Az ajánlatkérő: Megyaszó Község Önkormányzata
(Megyaszó, Alkotmány út 2.)

Az ajánlatkérő képviselője: Adorján Borbála felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó

A közbeszerzés tárgya, értéke: Külterületi közutak fejlesztése, 195.011.681,- Ft

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság a kérelmező jogorvoslati kérelme 1. kérelmi elemét elutasítja.

A Döntőbizottság a 2. és 3. kérelmi elem tekintetében a jogorvoslati eljárást megszünteti.

A Döntőbizottság felhívja a Közbeszerzési Hatóság Titkárságát, hogy a határozat kézbesítésétől számított 8 napon belül fizessen vissza a kérelmező részére 650.039.-Ft, azaz hatszázötvenezer-harminckilenc forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A jogorvoslati eljárás során felmerült további költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat kérelmet elutasító része ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható annak kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya. A határozat megszüntető része ellen közigazgatási perben kereseti kérelem terjeszthető elő, a határozat kézbesítésétől számított nyolc napon belül. A kereseti kérelmet a Fővárosi Törvényszékhez kell címezni, de a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő 2023. július 13. napján feladott hirdetményével a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) Harmadik része szerinti 112. § (1) bekezdés b) pontja szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított a jelen döntés tárgy részében megjelölt építési beruházás tárgyában. A hirdetmény 2023. július 18. napján KÉ-12908/2023 számon jelent meg.

2. A felhívás releváns rendelkezései a következők:

II.1.4) A közbeszerzés rövid ismertetése:

Az ajánlatkérő a szerződésben a nettó Ajánlati Ár (teljes ellenszolgáltatás) 10 %-ának megfelelő összegű tartalékkeretet határoz meg.

Megyaszó Község Önkormányzat vagyongazdálkodásában lévő külterületi 0110/37 és 0115 hrsz-ú helyi közutak, földutak stabilizálásának kialakítása. A teljes kapcsolódó egyesített tervdokumentáció a dokumentumokhoz csatolva.

A tárgyi helyrajzi számmal rendelkező mezőgazdasági ágazatban igénybe vett földút/földutak a gazdák számára a termőföldek elérhetőségét szolgálja. A meglévő földút az idők során teljesen elhasználódott. Korábban teherbíró képességgel rendelkezett, jelenleg ez egyáltalán nem mondható jellemzőként.

Tervezési feladat olyan pályaszerkezet meghatározása, amely aszfaltburkolat építése nélkül növeli az út teherbírását és képes kiszolgálni az ott közlekedő gazdák igényeit bármilyen mezőgazdasági művelésben használt nehézgépjármű esetében is. A tervezett úthálózat vízszintes és magassági vonalvezetése – a vonatkozó műszaki előírásoknak megfelelően került kialakításra. A tervezett létesítmények vízszintes kialakítását és a meglévő közművek elhelyezkedését az U-02.01.01-02 sz. Útépítési helyszínrajzok, a magassági kialakítást a hossz-szelvény mellett az U-02.02.01-02 sz. Magassági helyszínrajzok is szemléltetik. A magassági vonalvezetést a Magassági helyszínrajz mellett az U-03.01-03 sz. Hossz-szelvény tervlapok is tartalmazzák. A keresztmetszeti elrendezéseket az U-05.01-03 sz. Keresztmetszeti tervlapok tartalmazzák. A hossz-szelvény kialakításakor általános érvényű szabályként elmondható, hogy a legfelső 45 cm zúzottkő útburkolat kb. 15-25 cm a terepszintből kiemeléssel épül. A következő mintegy kb 35-45 cm vastagságban a meglévő talaj eltávolítása szükséges. Az altalaj meszes stabilizációval történő megerősítése szükséges mintegy 40 cm vastagságban.

A pályaszerkezet a Megrendelővel történő egyeztetés után nem szilárd burkolattal kerül megtervezésre. A nem szilárd burkolat alatt a következő pályaszerkezet felépítést kell érteni:

- 45 cm FZKA készítése;
- 1 rtg. geotextília elválasztó réteg
- 15 cm fagyvédő, javító réteg készítése
- 40 cm hidraulikus kötőanyaggal stabilizált alapréteg készítése

Az építés meghatározása a 0110/37 hrsz tekintetében 567,838 fm valamint a 0115 hrsz tekintetében 1063,194 fm.

II.2.5) Értékelési szempontok

Az alábbi értékelési szempontok

- x Minőségi szempont – 1 Többször jótállás időtartama az eredményes műszaki átadás-átvételi eljárás befejezésétől számítva (24 hó kötelező jótállási időn felül, min 0 hó, max 36 hó) 10
- 2 A Környezetvédelmi károk minimalizálására tett intézkedések (max. 5 db) 10

3 M.2. alkalmassági feltétel szerinti "MV-KÉ "szakember többlettapasztalata (egész hónapokban, min 0 hónap, max 36 hónap) 10

Költség szempont –

x Ár szempont – Megnevezés: Ajánlati ár (tartalékkeret nélkül) nettó Ft / Súlyszám: 70

II.2.13) További információ

5. Ajánlatkérő tájékoztatja ajánlattevőket, hogy a fedezet alapjául szolgáló pályázat finanszírozását tekintve az ÉNGY kód referencia ár meghatározó. AK tájékoztatja a gazdasági szereplőket, hogy a MÁK 30/2021. (V. 5.) számú KÖZLEMÉNYE-vel összefüggésben, amely előírásokat tartalmaz a kifizetések igénylésére nézve. AK a támogatási kérelmet a 2021./3 aktuális ÉNGY referenciaárai alapján nyújtotta be és a támogatást ennek megfelelően állapították meg. A teljesítés során a számla mellé csatolni kell az ÉNGY tételek szerinti számlarészletezőt.

3. Az ajánlatkérő dokumentációt is az ajánlattevők rendelkezésére bocsátott, amely az ajánlattevők részére készített tájékoztató mellett árazatlan költségvetést, műszaki leírást, szerződéstervezetet, iratmintákat tartalmazott.

A tájékoztató 5.3.11. pontja az alábbiakat rögzítette:

5.3.11. AK az alábbiakra hívja fel a gazdasági szereplők figyelmét a MÁK 30/2021. (V. 5.) számú KÖZLEMÉNYE-vel összefüggésben, amely előírásokat tartalmaz a kifizetések igénylésére nézve. AK a támogatási kérelmet a 2021./3 aktuális ÉNGY referenciaárai alapján nyújtotta be és a támogatást ennek megfelelően állapították meg, AK ezen egységárak alapján lesz jogosult a kifizetési kérelmeket benyújtani. Az ÉNGY-t a költségvetés készítő programok tartalmazzák, de regisztrációt és ügyfélkapus bejelentkezést követően a <https://ekerelem.mvh.allamkincstar.gov.hu/enter/> linken is elérhető. Elektronikus kérelemkezelés/Vidékfejlesztési Program (2014-2020) Általános ügyek/Építési normagyűjtemény (ÉNGY böngésző) A teljesítés során a számla mellé csatolni kell az ÉNGY tételek szerinti számlarészletezőt.

A III. A SZAKMAI AJÁNLAT ÖSSZEÁLLÍTÁSÁRA VONATKOZÓ INFORMÁCIÓK – KÖLTSÉGVETÉS, SZAKEMBER BEMUTATÁSA

Ajánlattevőnek egyösszegű nettó ajánlati árat (átalánydíj) kell megadnia, melynek alátámasztására csatolja az árazott költségvetését.

Az egyösszegű ajánlati árnak fedezetet kell nyújtania az építéssel kapcsolatos járulékos költségek mindegyikére is, mint például:

- fel,- és levonulás
- építés ideje alatti esőzések elleni védelem
- beruházási táblák
- bankköltségek
- biztosítási költség
- minőségvizsgálatok
- kiszoruló föld, bontási törmelék, építési hulladék elszállítása és elhelyezése legális lerakóhelyre
- kalkulált árváltozások
- szállító útvonalak karbantartása
- szükséges szakfelületek költségei
- munkaterület őrzése
- terület folyamatos tisztántartása, takarítása
- kivitelezéshez felhasznált víz, és villamos energia díja
- tervezői művezetés

- az építés során keletkezett szennyvíz, kommunális hulladék, elvezetésének illetve elszállításának díja

Ajánlatkérő felhívja Ajánlattevők figyelmét, hogy hiánypótlás vagy felvilágosítás kérés alkalmazása nélkül is az ajánlat érvénytelenségét vonhatja maga után:

- a) a kiadott árazatlan költségvetésben bármelyik költségvetési sorhoz (tételhez) tartozó mennyiségi adat átírása,
- b) bármelyik teljes költségvetési sor (tétel) valamennyi költség cellájának (anyag és díj, esetleg gépköltség is) „0”-val történő szerepeltetése,
- c) bármelyik költségvetési sor (tétel) nem szerepeltetése vagy plusz költségvetési sor (tétel) szerepeltetése a költségvetésben,
- d) előirányzat tétel változtatása (amely tétel árat Ajánlatkérő előzetesen megadott), amennyiben az nem az ajánlatkérő kérésén vagy tájékoztatásán alapul.

A tételes árazott költségvetés elkészítése során ajánlatkérő a szerkeszthető formátumban rendelkezésre bocsátott tételes árazatlan költségvetést kéri használni.

A Vállalkozási szerződésrögzítés 2.3. pontja rögzítette, hogy „Felek rögzítik, hogy jelen szerződés átalánydíjas szerződés, azaz Vállalkozó feladata a közbeszerzési eljárás ajánlattételi felhívása, dokumentációja és a nyertes ajánlat szerinti megvalósítás függetlenül attól, hogy a benyújtott tételes költségvetés tartalmaz-e minden tételt, mennyiséget, beleértve a vállalkozási szerződés tartalmát képező, de a vállalkozói díj meghatározásánál figyelembe nem vett munkát és az olyan munkát is, amely nélkül a mű rendeltetésszerű használatra alkalmas megvalósítása nem történhet meg (többletmunka; Ptk. 6.244.§).”

A szerződésrögzítés 5.2. pontja szerint „A vállalkozói díj tartalmazza a Vállalkozónak a jelen szerződésben foglalt feladatok teljesítésével kapcsolatban felmerülő összes költségét, kiadását, ideértve a közvetlen költségek között esetlegesen nem szereplő általános költségeket, díjakat, a munkák szakszerű és teljeskörű elvégzéséhez szükséges valamennyi munka- és anyag költséget. Vállalkozó a vállalkozói díjon kívül a szerződés teljesítése során a Megrendelő felé semmilyen más jogcímen nem jogosult költséget elszámolni.”

4. A 2023. július 31-i ajánlattételi határidőre nyolc ajánlat került benyújtásra. Ajánlatot tett a kérelmező (95.997.463.-Ft) és a Szilvási Bau Kft. (nettó ajánlati ár: 79.256.998.-Ft) is. A többi ajánlati ár a következő volt: 124.942.580.-Ft, 95.524.332.- Ft, 111.627.161.-Ft, 108.250.864.-Ft, 114.202.933.-Ft, 72.772.668.-Ft.

A Szilvási Bau Kft. ajánlatában akként nyilatkozott a Kbt. 66. § (6) bekezdés a) pontja alapján, hogy Költségtérítések munkáinak részfeladatai, Földmunka részfeladatai, Útépitési munka részfeladatai, MV-KÉ felelős műszaki vezetés feladatai körében kíván alvállalkozót igénybe venni. Ismert alvállalkozóként Sz.A. és Keszi-Épszolg Kft. került megjelölésre.

5. Az ajánlatkérő először 2023. augusztus 25. napján, majd 2023. szeptember 20. napján bocsátott ki hiánypótlási felhívást az ügyben nem releváns tartalommal, majd 2023. szeptember 20. napján árindokolást kért négy ajánlattevőtől, köztük a kérelmezőtől és a Szilvási Bau Kft.-től.

A Szilvási Bau Kft.-től és a kérelmezőtől kért árindokolás is az alábbiakat rögzítette:

„[...]

Kérem az ajánlattevőt, hogy indoklásában támassza alá az ajánlati ár megalapozottságát. Az árindokolást az igénybe vett szakemberek rezsióradíj költségnemei és értékei alapján kérjük meghatározni az 56/2021. (XI. 19.) ITM rendelet alapján.

Mutassa be, hogy milyen szakemberek fognak részt venni a feladat ellátása során, térjen ki a fizikai állomány és a szellemi állomány létszámára, továbbá fejtse ki, hogy a rezsióradíj

hogyan tartalmazza a munkaerő piaci járulék, a nyugdíjjárulék, pénzbeli eb. járulék, természetbeni eb. járulék az SZJA továbbá a szakképzési és szociális hozzájárulási adót.

Mutassa be a saját használtban lévő gépek önköltségi napi díját, amennyiben gépet bérel mutassa be a napi vagy óra bérleti díj szerződést vagy alvállalkozói árajánlatot.

Mutassa be a kockázati tényezőket, melyekkel számolt és melyekkel nem számolt, tehát összesen hány % az összes kockázat mértéke.

Mutassa be Ajánlattevő miként kalkulált az irányítási költséggel, vállalati központi költségével, könyvelés és bérszámfejtés költségével, munkavédelemmel és munkaegészségügyi költségekkel, jóteljesítési biztosíték rendelkezésre bocsátás költségével.

Mutassa be az iroda használat költségét, bérlő vagy saját iroda, amelyet igénybe vesz, ha bérlő akkor annak költségével hogyan számolt, ha saját iroda akkor az amortizáció és értékcsökkenését mutassa be.

Mutassa be, lesz e helyszínen iroda konténer, mobil illemhely, azoknak a költségével, hogyan számolt. A munkaterületen biztosítani szükséges legalább a munkavégzéshez szükséges alapfeltételeket pl. mobil illemhely megléte.

Térjen ki arra, hogy a munkaterületen való helyszíni művezetés, építésvezetés során milyen gépjárműveket használ, saját tulajdonban lévőket vagy lízing gépjárművet vagy egyéb bérleti szerződéssel rendelkező gépjárműveket, azok költségeit beleértve az amortizációt, karbantartási, kopási egyéb költségeket ezeket vetítse le az adott projektekre és a megvalósítás időszakára.

19-010-001.11.1.1- "Birtokhatár sarokpont geodéziai kitűzése ÉNGY: 190102244166" tétel során adja meg, hogy saját geodétát vagy alvállalkozót kíván igénybe venni, amennyiben saját geodétát mutassa be milyen geodéziai műszert kíván használni, annak amortizációját, amennyiben bérlő a műszert a bérlés költségével hogyan kalkulált. Ha alvállalkozót kíván igénybe venni akkor mutassa be az alvállalkozói árajánlatot vagy szerződést, amely alátámasztja a megadott ár megfelelőségét.

19-010-001.21.2 „Általános teendők befejezés szakaszában, megvalósulási tervdokumentáció elkészítése 0,95+1,63 km ÉNGY: 190102244314” tétel során a megvalósulási terv elkészítését, hogyan kívánja elvégezni, amennyiben saját hatáskörben az előző ponthoz hasonlóan mutassa be milyen műszerrel kívánja azt elvégezni, ill. a felmérés feldolgozása milyen programmal történik, a program bérleti költségét, vagy ha örökös licensszel rendelkezik a program használatára akkor annak szerződését jogosultságát és díját is be kell mutatni. Amennyiben alvállalkozót kíván bevonni akkor szükséges az alvállalkozói árajánlat, amely alátámasztja a megadott ajánlatot, az alvállalkozó kizárólag jogtisztta geodéziai vagy tervező programmal végezheti el a megvalósulási terv elkészítését, annak jogtisztaságát be kell mutatni. Az e-UT09.04.15. Közutak Geodéziai előírásai Geometriai követelményei utügyi műszaki előírás alapján kell elkészíteni a megvalósulási tervet.

21-002-001.7 Humuszos termőréteg, termőföld leszedése, gépi erővel, 18%-os terephajlásig, bármilyen talajban, szállítással, 0,1-1500,0 m között ÉNGY:210020014512 tétel szerint kikerülő földet hova kívánja elszállítani. Mutassa be a munkaterület súlypontja és a szállítás végcél, vagyis a lerakóhely közötti organizációs útvonalat. Adja meg milyen szállító járművekkel, hány fordulóval, hány nap alatt végzi el ezen munkát, amennyiben alvállalkozót vesz igénybe a visszaosztott km/díj egységárat mutassa be, és az erre vonatkozó alvállalkozói árajánlatot vagy szerződést mutassa be.

Mutassa be a kitermelt föld elszállításának helyét olyan szempontból is, hogy az a befogadó alkalmas e annak befogadására, a befogadói díjat ilyen mennyiség esetében, hogyan kalkulálta, a befogadótól az befogadói árajánlatot vagy szerződést erre vonatkozóan mutassa be.

Az építési tételek esetében minden tétel ajánlati egységárat bontsa meg bérköltségre, gépköltségre, a megadott rezsi és gépköltségek alapján. Amennyiben anyagszállítást tartalmaz a tétel, adja meg, honnan kívánja beszállítani a munkaterületre az adott anyagot, mutassa be

az organizációs útvonalon hány fordulóval, milyen gépjárművekkel kívánja azt megvalósítani, számolt e a gépek amortizációs, kopás stb. költségekkel, útdíjhasználattal, útvonalengedélyek díjával. Amennyiben alvállalkozót vesz igénybe ugyanúgy mutassa be, hogy az alvállalkozó a beszállítás helye és a termék gyártó telephelye vagy bánya üzeme között az adott tételben szereplő beépítendő anyag mennyiségét milyen szállítási kapacitású gépjárművekkel az adott útvonalon hány fordulóval tudja elvégezni, adja meg az így visszaosztott km/díj egységárat, és az erre vonatkozó alvállalkozói árajánlatot vagy szerződést mutassa be.

A beszállított anyag ideiglenes depóhelye területi bérleti díjával becsült összegként számolt e. Minden beépítendő anyagra vonatkozóan mutassa be, honnan kívánja beszerezni az adott anyagot, tüntesse fel a beszerezni kívánt anyag pontos megnevezését, azt milyen egységáron vásárolja meg az anyagot gyártó vagy termelő bányától, mutassa be a bánya vagy gyártó cégtől kapott erre vonatkozó árajánlatát vagy a szerződését, amely bizonyítja, hogy a megadott egységár valós e.

A beépítendő szemcsés anyagot milyen géppel kívánja beépíteni, saját és bérelt gépek költségével hogyan kalkulált az árképzés során. A beépítés térjen ki egy előzetes ütemtervre, amely alapján egy adott anyag teljes beépítésével hány napig számolt, az összesen mennyi gépóra, vagy alvállalkozói óradíj.

A talajstabilizációval kapcsolatban, mutassa be, milyen alvállalkozóval kívánja azt elvégezni, amelynek van speciális célgépe a technológia elvégzésére, az alvállalkozó árajánlatát mutassa be az adott munkára vonatkozóan.

Ajánlattevő hogyan kalkulált a minősítési feladatok és dokumentumok elkészítésével. A beépítendő egyes rétegek minősítését minimum milyen db számmal és milyen vizsgálatok elvégzésének szükségességével becsülte. Egyéb az árat befolyásoló tényezők bemutatását kérjük levezetni szíveskedjenek”.

6. A kérelmező 2023. szeptember 25-én előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be, abban az aránytalanul alacsony árra vonatkozó árindokolás jogellenességét állította és kérte, hogy azt az ajánlatkérő vonja vissza. Az ajánlatkérő a vitarendezési kérelmet 2023. szeptember 25-én elutasította.

7. A kérelmező az aránytalanul alacsony árra vonatkozó indokolást nem nyújtotta be.

8. A Szilvási Bau Kft. árindokolásában az alábbiakat rögzítette:

„[...] az ajánlatkérő állaspontja szerinti aránytalanul alacsony ár aggályát tételenkénti részletes egységárelemzéssel alátámasztva megalapozatlannak tartjuk. Költségvetési tételek (anyag+díj tekintetében) mindösszesen 16,84 % fedezettel bírnak.

Feladat ellátása során az alábbi szereplők vesznek részt:

- 1 fő építésvezetői, aki a műszaki előkészítői és adminisztrációs feladatok is ellátja egyben [...]

- 4 fő fizikai munkás alkalmazotti munkaviszonyba

- 1 fő Felelős Műszaki Vezető – [...] megbízásos jogviszonyba

- 1 fő geodéta — [...] megbízásos jogviszonyba

- további szereplők beszállítói és alvállalkozói státuszban jelentkeznek, melyeket külön árajánlatok, valamint Tételtes költségvetés fedezettel bíró tételenkénti egységárelemzéssel indokolva (lásd. 1. sz. melléklet) alapján támasztunk alá.

Ajánlati ár kiszámításakor alkalmazott rezsióradíj összegének árindoklását alátámasztó részletes számítás, mint 2. számú melléklet részletesen és teljes körűen kifejti az ajánlati ár kiszámításakor alkalmazott rezsióradíj összegét, alátámasztó részletes számítással.

Rezsióradíj számítás az indoklaskérés szerint kitér minden rezsidíjra vetített költségelemre, így például a SZJA-ra, járulékokra, az irányítási költségekre, vállalati központi költségekre

(ide értendő a könyvelés és bérszámfejtés), munkavédelemre, munkaegészségügyi költségekre, biztosítékokra (ide értendő a jóteljesítési biztosíték is).

Továbbá a rezióradíj számítás bemutatja az irodahasználat, mobil illemhely költségét (lásd. ügyvitel és ideiglenes létesítmények költségsorokat), az amortizáció és értékcsökkenés költségeit külön soron.

[...] cégcsoporton belül a Szilvási Holding Kft. tulajdonában lévő és a Szilvási Trans Kft. üzemeltetése alatt álló kishaszongépjárművet, ami egyben a fizikai dolgozók, valamint kis- és kézi szerszámgépek szállítását is szolgálja, korlátozás nélkül használja, melynek teljes költsége a Szilvási Trans Kft.-nél jelentkezik, a Szilvási Bau Kft. felé már költségvonzat nem jelentkezik. Továbbá nyugdíjas és évi nyereség terhére osztalék kivételén túl egyéb jövedelme a Szilvási Bau Kft.-ből nem származik.

Fizikai munkások bérét pedig az Ajánlati ár kiszámításakor alkalmazott rezióradíj összegének árindoklását alátámasztó részletes számítás (2. sz. melléklet) kezeli.

Társaságunk a munkavégzéshez gépeket bérel, melyhez kapcsolódó árajánlatot szintén mellékeljük, egyúttal a Tételtes költségvetés fedezettel bíró tételenkénti egységárelemzéssel indokolás, mint 1. sz. melléklet részletezi.

A projekt jellegéből fakadóan a kockázati tényező rendkívül alacsony, az esetlegesen előre nem láthatóan felmerülő altalaj teherbírási problémákat a mechanikai talajstabilizáció már tervi szinten kezeli. A pénzügyi kockázatokra (pl. árfolyamváltozás) is minimális, hiszen a nagyobb értékű homokos kavics és osztályozott zúzottkő is Magyarország belterületén kerül kibányászásra, így arra nincs kihatással. Egyedüli valós kockázat az üzemanyagár és a beépítendő anyagok árának változás/emelkedése, amely pedig az Beszállítói és Alvállalkozó ajánlatok szerint általuk vállalt saját kockázat a kivitelezés teljes időtartamára. Amennyiben ezen felül még is jelentkezik előre nem látható költségtöbblet, az olyan minimális, amely érdemben nem befolyásolja a projekt eredményességét.

Az árindoklaskérés során kiemelt alábbi tételeket árait alvállalkozói ajánlatokkal támasztjuk alá (lásd mellékelt árajánlatokat):

21-002-001.7 sorszámú tételhez kapcsolódó földszállítást a Szilvási Trans Kft. végezi, azzal hogy a Szilvási Trans Kft. rendelkezésre álló környezetvédelmi engedélye alapján a kiszoruló humuszos termőföldet újrahasznosítás útján befogadói díj nélkül, továbbértékesítés céljából az építési helyszínen átveszi és saját költségen a mezőkövesdi telephelyére ideiglenesen deponálva leszállítja. Szilvási Trans Kft. környezetvédelmi engedélyét mellékeljük.

Az építési tételek esetében minden tétel ajánlati egységárát megbontottuk bérköltségre, gépköltségre, a megadott rezió és gépköltségek alapján.

Anyagszállítást tartalmaz a tételek esetén alvállalkozót veszünk igénybe, ugyanakkor ennek továbbrészletezése már alapvető üzleti érdekeket sért, melyhez az alábbiakat nyilatkozom:

Nyilatkozom, hogy a Szilvási Bau Kft. a többszöri együttműködés miatt fogadta el a Tomanic Kft. árajánlatát és kellő gondossággal eljárva megbizonyosodott a vállalt feladat teljesíthetőségéről. Nyilatkozom, hogy nem életszerű Ajánlatkérő elvárása, mely alapján meg akarja ismerni az alvállalkozó pontos költségkalkulációját, ennek módszertanát és mértékét. Az alvállalkozót megillető ellenszolgáltatásban történő megállapodás egy üzleti kérdés, melyben az alvállalkozó érdekét súlyosan sértené az, hogy az üzleti partnere tudomására hozza a teljesítéssel kapcsolatos költségeit. Közbeszerzési szempontból Ajánlattevő véleménye szerint irreleváns az alvállalkozói költségszerkezet ismerete, figyelemmel arra, hogy az alvállalkozói díj a Szilvási Bau Kft.-nél merül fel költségként, valamint a Szilvási Bau Kft.-nak jelent jogi és üzleti kockázatot az alvállalkozó esetleg nem teljesítése, illetve az alvállalkozói szerződés esetleges megghiúsulása.

Talaj stabilizációhoz bevont szakkivitelező árajánlatát szintén mellékeljük.

Minősítő feladatok és dokumentumok elkészítésével az Építmény közvetett költségeinél számoltunk, ami korábbi hasonló projektek utókalkulációja alapján az építmény teljes közvetlen költségeinek 0,5 %-a. Lásd.: Tételtes költségvetés fedezettel bíró tételenkénti

egységárelemzést. Beépítendő egyes rétegek, mint talajstabilizálás, fagyvédőréteg és mechanikai stabilizálás 100 m-enként számoltunk 1-1 db tárcsás teherbírás méréssel és tömörségméréssel.

Fentiekben tett nyilatkozatunkkal, valamint szerves mellékleteivel indokoljuk ajánlatunk életszerűségét, rentabilitását, nyereségességét.”

Az árándokoláshoz csatolásra került a tételenkénti egységárelemzés, valamint az egységárképzésnél alkalmazott beszállítói, alvállalkozói árajánlatok.

9. Az ajánlatkérő az első összegezést a közbeszerzési eljárásban 2023. október 16.-án készítette el. Aszerint az eljárás nyertese a Szilvási Bau Kft. lett. A kérelmező ajánlata érvénytelenévé került nyilvánításra az alábbiak szerint:

Érvénytelenítés jogcíme:

- Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pont: egyéb módon nem felel meg az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek, ide nem értve a részvételi jelentkezés és az ajánlat ajánlatkérő által előírt formai követelményeit; Egyéb

Érvénytelenség indoka:

A Kbt. 72. § szerinti indokláskérésre szükséges dokumentumok benyújtását határidőre nem teljesítették.

10. A kérelmező 2023. október 17-én iratbetekintési kérelmet nyújtott be, amely alapján 2023. október 18-án iratbetekintésre került sor, ahol a kérelmező megtekintette a nyertes ajánlattevő árazott költségvetését, szakmai ajánlatát, árándokolását, értékelési szempontokra tett vállalását és az alkalmassági igazolására benyújtott iratokat nyomtatott formában.

11. A kérelmező 2023. október 24-én előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be a nyertes ajánlattevő ajánlata érvényességével, és a saját ajánlata érvénytelenségével kapcsolatosan. Abban vitatta az árándokoláskérés jogszerűségét és az érvénytelenség indokát is a saját ajánlatával kapcsolatosan.

12. Az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési eljárás során 2023. október 24. napján a Szilvási Bau Kft.-től hiánypótlást/felvilágosítás címmel tájékoztatást kért:

1. „Az árándokolást az igénybevett szakemberek rezsióradíj költségnevei és értékei alapján kérjük meghatározni az 56/2021. (XI. 19.) ITM rendelet alapján.

Mutassa be, hogy milyen szakemberek fognak részt venni a feladat ellátása során, térjen ki a fizikai állomány és a szellemi állomány létszámára, továbbá fejtse ki, hogy a rezsióradíj hogyan tartalmazza a munkaerő piaci járulék, a nyugdíjjárulék, pénzbeli eb. járulék, természetbeni eb. járulék az SZJA továbbá a szakképzési és szociális hozzájárulási adót.”

Kérjük pontosítsa vagy indokolja a szakemberek költségeit. Kérjük a rezsióradíj szerinti számítás részletesebb számítással vagy indoklással alátámasztani szíveskedjék.

2. „Mutassa be a saját használtban lévő gépek önköltségi napi díját, amennyiben gépet bérel mutassa be a napi vagy óra bérleti díj szerződést vagy alvállalkozói árajánlatot.”

A bemutatott ajánlat alapján kérjük a díj kalkulációt bemutatni vagy indokolni szíveskedjen, valamint a számításokat bemutatni vagy indokolni szíveskedjen.

3. „Mutassa be a kockázati tényezőket, melyekkel számolt és melyekkel nem számolt, tehát összesen hány % az összes kockázat mértéke.”

Kérem a hivatkozott kockázat meghatározását pontosítani szíveskedjek, a pontos %-os mértéket megadni.

4. „Mutassa be Ajánlattevő miként kalkulált az irányítási költséggel, vállalati központi költségével, könyvelés és bérszámfejtés költségével, munkavédelemmel és munkaegészségügyi költségekkel, jótéjesítési biztosíték rendelkezésre bocsátás költségével.”

Kérjük pontosítsa és indokolja miként kalkulált az irányítási költséggel, vállalati központi költségével, könyvelés és bérszámfejtés költségével, munkavédelemmel és munkaegészségügyi költségekkel, jóteljesítési biztosíték rendelkezésre bocsátás költségével.

5. „Mutassa be az iroda használat költségét, bérli vagy saját iroda, amelyet igénybe vesz, ha bérli akkor annak költségével hogyan számolt, ha saját iroda akkor az amortizáció és értékcsökkenését mutassa be.”

Az árendoklás során bemutatott rész tekintetében kérjük pontosítsa vagy részletesebben indokolja a költségeket.

6. „Mutassa be, lesz e helyszínen iroda konténer, mobil illemhely, azoknak a költségével, hogyan számolt. A munkaterületen biztosítani szükséges legalább a munkavégzéshez szükséges alapfeltételeket pl. mobil illemhely megléte.”

Kérjük pontosítsa vagy részletesebben indokolja a bemutatott tételekhez kapcsolódó költségeket.

7. „Térjen ki arra, hogy a munkaterületen való helyszíni művezetés, építésvezetés során milyen gépjárműveket használ, saját tulajdonban lévőket vagy lízing gépjárművet vagy egyéb bérleti szerződéssel rendelkező gépjárműveket, azok költségeit beleértve az amortizációt, karbantartási, kopási egyéb költségeket ezeket vetítse le az adott projektre és a megvalósítás időszakára.”

Kérjük, hogy pontosítsa és részletesebben indokolja a bemutatott tételek esetében a költségeket.

8. Kérjük ajánlattevőt, hogy a 19-010-001.11.1.1 (ÉNGY 190102244166 tétel) valamint a 19-010-001.21.2. (ÉNGY 190102244314 tétel) során tett árendoklás részletesebb indoklását és számításait mutassa be.

9. Kérjük ajánlattevőt, hogy a 21-002-001.7 (ÉNGY:210020014512) tétel esetében pontosítsa nyilatkozatát, részletezve mutassa be vagy indokolja a költséget.

10. „Az építési tételek esetében minden tétel ajánlati egységárát bontsa meg bérköltségre, gépköltségre, a megadott rezsi és gépköltségek alapján. Amennyiben anyagszállítást tartalmaz a tétel, adja meg, honnan kívánja beszállítani a munkaterületre az adott anyagot, mutassa be az organizációs útvonalon hány fordulóval, milyen gépjárművekkel kívánja azt megvalósítani, számolt e a gépek amortizációs, kopás stb. költségekkel, útdíjhasználat, útvonalengedélyek díjával. Amennyiben alvállalkozót vesz igénybe ugyanúgy mutassa be, hogy az alvállalkozó a beszállítás helye és a termék gyártó telephelye vagy bánya üzeme között az adott tételben szereplő beépítendő anyag mennyiségét milyen szállítási kapacitású gépjárművekkel az adott útvonalon hány fordulóval tudja elvégezni, adja meg az így visszaosztott km/díj egységárát, és az erre vonatkozó alvállalkozói árajánlatot vagy szerződést mutassa be.

A beszállított anyag ideiglenes depóhelye területi bérleti díjával becsült összegként számolt e. Minden beépítendő anyagra vonatkozóan mutassa be, honnan kívánja beszerezni az adott anyagot, tüntesse fel a beszerezni kívánt anyag pontos megnevezését, azt milyen egységáron vásárolja meg az anyagot gyártó vagy termelő bányától, mutassa be a bánya vagy gyártó cégtől kapott erre vonatkozó árajánlatát vagy a szerződését, amely bizonyítja, hogy a megadott egységár valós e.”

Kérjük, hogy pontosítsa vagy részletesebben indokolja a bemutatott tételek esetében a költségeket.

11. „A beépítendő szemcsés anyagot milyen géppel kívánja beépíteni, saját és bérelt gépek költségével hogyan kalkulált az árképzés során. A beépítés térjen ki egy előzetes ütemtervre, amely alapján egy adott anyag teljes beépítésével hány napig számolt, az összesen mennyi gépóra, vagy alvállalkozói óradíj.

A talajstabilizációval kapcsolatban, mutassa be, milyen alvállalkozóval kívánja azt elvégezni, amelynek van speciális célgépe a technológia elvégzésére, az alvállalkozó árajánlatát mutassa be az adott munkára vonatkozóan.

Ajánlattevő hogyan kalkulált a minősítési feladatok és dokumentumok elkészítésével. A beépítendő egyes rétegek minősítését minimum milyen db számmal és milyen vizsgálatok elvégzésének szükségességével becsülte.”

Kérjük, hogy pontosítsa vagy részletesebben indokolja a bemutatott tételek esetében a költségeket.

12. Kérjük ajánlattevő vizsgálja felül, hogy az árindoklás során jelölt tevékenységek és költségek kapcsán megnevezett gazdasági szereplők esetében fenn áll-e az alvállalkozói státusz. Amennyiben alvállalkozói státusza meghatározható, úgy kérjük a Kbt. 66§ (6) EKR űrlap kitöltését és az EKR felületen mint gazdasági szereplők rögzítését.

13. Kérjük az ajánlattevőt, hogy a költségeket alátámasztó árajánlatok esetében pontosítsa a költségelemeket, részletesen térjen ki az egységárakra, számítási módokra.

14. Kérjük az ajánlattevőt, hogy mutassa be és nyilatkozzon a szerződéskötésre vonatkozóan rendelkezésre álló eszközök esetében, hogyan rendelkezik az eszközökkel, befolyásolja-e az ajánlati árat.”

13. A Szilvási Bau Kft. „hiánypótlás és felvilágosítás kérésre megerősítésként nyilatkozta, hogy az aránytalanul alacsony ár aggályát tételenkénti részletes egységárelemzéssel alátámasztva megalapozatlannak tartjuk. Költségvetési tételek (anyag+díj tekintetében) mindösszesen 16,34 % fedezettel bírnak. Valamint a Papex Kft. által benyújtott előzetes vitarendezési kérelembe szereplő érvénytelenségi indokok szintén megalapozatlanok.

1. Hiánypótlás és felvilágosítás kérés 1. pontjára hivatkozva az árindokláskérés során aránytalanul alacsony ár tisztázására tett nyilatkozatunk első oldala részletesen bemutatta a projektre delegált szakembereket (szellemi- és fizikai erőforrást egyúttal), ill. az aránytalanul alacsony ár tisztázására tett nyilatkozat 2. számú melléklete „Ajánlati ár kiszámításakor alkalmazott rezsioradíj összegének árindoklását alátámasztó részletes számítás” az 56/2021. (XI. 19.) ITM rendelet szerint minden felmerülő rezsioradíj költségelemre kellő részletességgel és számítással kitér.

Hiánypótlás és felvilágosítás kérésre hivatkozva a munkaerő piaci járulék, nyugdíjjárulék, pénzbeli eb. járulékra, természeti eb. járulék, valamint SZJA nem a munkáltatót terhelő költségek, hiszen a munkavállaló bruttó béréből kerül levonásra és befizetésre az adóhatóság felé.

Szakképzési hozzájárulás pedig korábban megszűnt, ezért nem került figyelembe véve a rezsiora díj számításnál.

Szociális hozzájárulási adóra a korábbi árindoklás 2. számú melléklete, „Ajánlati ár kiszámításakor alkalmazott rezsioradíj összegének árindoklását alátámasztó részletes számítás” az 56/2021. (XI. 19.) ITM rendelet szerinti kimutatás 3. pontjában részletesen kitérünk.

2. Hiánypótlás és felvilágosítás kérés 2. pontjára hivatkozva az alacsony ár tisztázására tett nyilatkozat egyértelműen tisztázta, hogy a munkavégzéshez gépeket bérelünk, melyhez kapcsolódó alátámasztó árajánlatokat (lásd. 3-5. sz. mellékleteket) árindokláshoz szintén mellékeltek, egyúttal a Tétel költségtétel fedezettel bíró tételenkénti egységárelemzéssel indokolás, mint 1. sz. melléklet teljes körűen és költségvetési tételenkénti megbontásban részletezi ezek felmerülő díjait, díjszámításait.

3. Hiánypótlás és felvilágosítás kérés 3. pontjára hivatkozva az alacsony ár tisztázására tett nyilatkozat egyértelműen tisztázta, hogy milyen kockázati tényezővel számoltunk és melyekkel nem.

A projekt jellegéből fakadóan a kockázati tényező rendkívül alacsony, az esetlegesen előre nem láthatóan felmerülő általaj teherbírási problémákat a mechanikai talajstabilizáció már tervi szinten kezeli. A pénzügyi kockázatokra (pl. árfolyamváltozás) is minimális, hiszen a nagyobb értékű homokos kavics és osztályozott zúzottkő is Magyarország belterületén kerül kibányászásra, így arra nincs kihatással. Egyedüli valós kockázat az üzemanyagár és a

beépítendő anyagok árának változás/emelkedése, amely pedig az Beszállítói és Alvállalkozó ajánlatok szerint általuk vállalt saját kockázat a kivitelezés teljes időtartamára. Amennyiben ezen felül még is jelentkezik előre nem látható költségtöbblet, az olyan minimális, amely érdemben nem befolyásolja a projekt eredményességét.

Kockázat mértéke az ajánlati árra vetítve: maximum 0,5 0/0, ami a projekt eredményességére kihatással nem bír.

4. Hiánypótlás és felvilágosítás kérés 4. pontjára hivatkozva az alacsony ár tisztázására tett nyilatkozat 2. számú melléklete, ajánlati ár kiszámításakor alkalmazott rezsiorádij összegének árendoklását alátámasztó részletes számítás” az 56/2021. (XI. 19.) ITM rendelet szerint minden felmerülő rezsiorádij költségelemre kellő részletességgel és számítással kitér. Értelemszerűen az ügyvitel, munkahelyi irányítás költség tartalmazza az irányítási költséget, vállalati központi költséget, könyvelést és bérszámfejtés költségeit.

Szintén külön költségelemek részletezik a munkavédelem és a munkaegészségügy költségeit, jóteljesítés biztosítékot pedig a bankköltség költségelem tartalmazza.

5. Hiánypótlás és felvilágosítás kérés 5. pontjára hivatkozva az alacsony ár tisztázására tett nyilatkozat 2. számú melléklete „Ajánlati ár kiszámításakor alkalmazott rezsiorádij összegének árendoklását alátámasztó részletes számítás” az 56/2021. (XI. 19.) ITM rendelet szerint minden felmerülő rezsiorádij költségelemre kellő részletességgel és számítással kitér. Értelemszerűen szintén az ügyvitel, munkahelyi irányítás költség tartalmazza a bérelt irodahasználat költségét.

6. Hiánypótlás és felvilágosítás kérés 6. pontjára hivatkozva az alacsony ár tisztázására tett nyilatkozat 2. számú melléklete „Ajánlati ár kiszámításakor alkalmazott rezsiorádij összegének árendoklását alátámasztó részletes számítás” az 56/2021. (XI. 19.) ITM rendelet szerint minden felmerülő rezsiorádij költségelemre kellő részletességgel és számítással kitér. Értelemszerűen Felvonulás, munkahelyi berendezkedés, ideiglenes létesítmények költség tartalmazza a bérelt helyszíni irodakonténer, mobil illemhelyköltségét.

7. Hiánypótlás és felvilágosítás kérés 7. pontjára hivatkozva az alacsony ár tisztázására tett nyilatkozat szerint „[...] cégcsoporton belül a Szilvási Holding Kft. tulajdonában lévő és a Szilvási Trans Kft. üzemeltetése alatt álló kishaszongépjárművet, ami évben a fizikai dolgozók, valamint kis- és kézi szerszámgépek szállítását is szolgálja, korlátozás nélkül használja, melynek teljes költsége a Szilvási Trans Kft.-nél jelentkezik, a Szilvási Bau Kft. felé már költségvonzat nem jelentkezik. Továbbá nyugdíjas és évi nyereség terhére osztalék kivételén túl egyéb jövedelme a Szilvási Bau Kft.-ből nem származik. Fizikai munkások bérét pedig az Ajánlati ár kiszámításakor alkalmazott rezsiorádij összegének árendoklását alátámasztó részletes számítás (2. sz. melléklet) kezeli.”

A hiánypótlás és felvilágosítás kérésnek eleget téve a munkaterületen való helyszíni építésvezetés során Ford Transit típusú kishaszongépjármű kerül alkalmazásra, melyet a Szilvási Holding Kft.-ben és Szilvási Trans Kft.-ben egyben betöltött cég- és ügyvezetői szerepkör mellett már további költségátruházást mellőzve korlátozás nélkül használ. Amennyiben Papaex Kft. által leírt Szja tv szerinti juttatás történik id. Szilvási András felé, úgy az a Szilvási Trans Kft.-t terheli és nem a Szilvási Bau Kft.-t, mivel id. Szilvási András ott áll alkalmazásba.

8. Hiánypótlás és felvilágosítás kérés 8. pontjára hivatkozva Birtokhatár sarokpont geodéziai kitűzése (ÉNGY: 190102244166) tétel az alacsony ár tisztázására tett nyilatkozat és annak alátámasztó alvállalkozói ajánlata szerint alvállalkozó látja el, melynek alátámasztó árajánlata benyújtásra került.

Továbbá az Általános teendők befejezés szakaszában, megvalósulási tervdokumentáció elkészítése 0,95+1,63 Ion (ÉNGY: 190102244314) tétel az alacsony ár tisztázására tett nyilatkozat „Tételes költségvetés fedezettel bíró tételenkénti egységárelemzéssel indokolva” elnevezésű 1. számú melléklete kellő részletességgel támasztja alá, hogy 1 fő geodéta 1 nap

8 óra alatt készíti el. Ennek csekély bekerülési költsége a projekt eredményességére kihatással nem bír.

9. Hiánypótlás és felvilágosítás kérés 9. pontjára hivatkozva Humuszos termőréteg, termőföld leszedése, gépi erővel, 18%-os terephajlásig, bármilyen talajban, szállítással, 0,1-1500,0 m között (ÉNGY:210020014512) tétel az alacsony ár tisztázására tett nyilatkozat „Tételes költségvetés fedezettel bíró tételenkénti egységárelemzéssel indokolva” elnevezésű 1. számú melléklete szerint a megfelelő környezetvédelmi és újrahasznosítási engedéllyel bíró Szilvási Trans Kft. térítésmentesen elszállítja és befogadja a termőföld tulajdonjog gyakorlásáért cserében, melynek piaci értéke minimum: nettó 4 500 Ft/m³.

Ennek alátámasztására az interneten számos termőföld értékesítői referencia ára elérhető.

- <https://termofoldkiralv.hu/termofold-ar/> értékesítési felületen a normál termőföld ár: nettó 4 800 Ft/m³

- https://termofold-szallitas.hu/termofold-ar értékesítési felületen a termőföld ár: nettó 8 000 Ft/m³

- <https://termofoldfutar.hu/termofold-ar/> értékesítési felületen a termőföld ár: nettó 6 000 Ft/m³, ami 110/37 hrsz-ú út tekintetében a minimális nettó 4500 Ft/m³ értékesítési anyag egységárral számolva

Összegezve: a termőföld értékesítésből származó tényleges bevétele, nyereségtartalommal együtt kellő fedezettel bír az előzetes vitarendezésben bemutatott földszállítás bekerülési költségéhez képest, vagyis pénzügyileg megéri saját költségre beszállítani egy olyan cégnek, akinek a környezetvédelmi működési engedélye a termőföld újrahasznosítását, továbbértékesítését lehetővé teszi.

10. Hiánypótlás és felvilágosítás kérés 10. pontjára hivatkozva az alacsony ár tisztázására tett nyilatkozat „Tételes költségvetés fedezettel bíró tételenkénti egységárelemzéssel indokolva” elnevezésű 1. számú melléklete az építési tételek esetében minden tétel ajánlati egységára megbontásra került bérköltségekre, gépköltségekre, a megadott rezszi és gépköltségek alapján. A beépítendő anyagot helyszínre szállítva alvállalkozó végzi, melynek alvállalkozói ajánlata árindoklás alkalmával csatolásra került. Ennek továbbbrazetezése vonatkozásában már az árindokláskor alábbiakat nyilatkoztuk:

„Szilvási Bau Kft. a többszöri együttműködés miatt fogadta el a Tomanic Kft. árajánlatát és kellő gondossággal eljárva megbizonyosodott a vállalt feladat teljesíthetőségéről. Nyilatkozom, hogy nem életszerű Ajánlatkérő elvárása, mely alapján meg akarja ismerni az alvállalkozó pontos költségkalkulációját, ennek módszertanát és mértékét. Az alvállalkozót megillető ellenszolgáltatásban történő megállapodás egy üzleti kérdés, melyben az alvállalkozó érdekét súlyosan sértené az, hogy az üzleti partnere tudomására hozza a teljesítéssel kapcsolatos költségeit.” Melyet továbbra is fenntartunk, annak tudatában, hogy a Tomanic Kft. régi és állandó partnerünk, aki az interneten lekérdezhető hivatalos céges információs adatszolgáltatások szerint egy eredményes és jól működő szakkég, így a sok éves gyakorlati, ill. partneri tapasztalat szerint ajánlatai rendre felelősségteljes és megbízható.

Költséghatékonyságot szem előtt tartva, megfelelő operatív irányítás mellett a pálya- és padkaszerkezetbe beszállítandó szóródó anyagok közbenő anyagdepó nélkül közvetlenül a beépítési helyére kerülnek, így már az ideiglenes deponálással nem kell számolunk.

Tekintettel arra, hogy a Tomanic Kft. ajánlata fentiekben leírtak alapján a beépítendő anyagok közvetlen építési helyszínre, ill. azon belül is a beépítés közvetlen helyére történő leszállításával egyösszegű komplett m³-es egységárat adott, így annak további költségszerkezeti bemutatása már üzleti partnerünk alapvető üzleti érdekeit nagyban sértik és egy ilyen jellegű adatszolgáltatáskérés Megrendelői oldalról nem is életszerű.

11. Hiánypótlás és felvilágosítás kérés 11. pontjára hivatkozva az alacsony ár tisztázására tett nyilatkozat „Tételes költségvetés fedezettel bíró tételenkénti egységárelemzéssel indokolva” elnevezésű 1. számú melléklete az építési tételek esetében minden tétel ajánlati

egységára megbontásra került. Melyből kiderül, hogy a milyen géppel kívánja beépíteni, továbbá bérelt gépek költségével az árképzés során hogyan kalkuláltunk. Az 1. számú melléklet normaidők alapján, mint egy ütemterv kitér az egyes egymásra épülő munkarészek átfutási idejére, amiből kiderül, hogy egy adott anyag teljes beépítésével hány napig számoltunk, az összesen mennyi gépóra, vagy alvállalkozói óradíj.

Talajstabilizációval kapcsolatban szakági ajánlaton keresztül bemutatásra került, hogy milyen alvállalkozóval kívánjuk azt elvégezni, amelynek van speciális célgépe a technológia elvégzésére.

Továbbá az alacsony ár tisztázására tett nyilatkozat végén bemutatásra került hogyan kalkuláltunk a minősítési feladatok és dokumentumok elkészítésével. A beépítendő egyes rétegek minősítését minimum milyen db számmal és milyen vizsgálatok elvégzésének szükségességével becsültük meg.

12. Hiánypótlás és felvilágosítás kérés 12. pontjára hivatkozva az alvállalkozói státuszokat a Kbt. 66. § (6) EKR árlap kitöltésével és az EKR felületen, mint gazdasági szereplők rögzítésével hiánytalanul kezeltük.

13. Hiánypótlás és felvilágosítás kérés 13. pontjára hivatkozva az alacsony ár tisztázására tett nyilatkozat és szerves mellékletét képező alvállalkozói- és beszállítói ajánlatok a költségelemeket részleteiben bemutatja, melyet a felvilágosítás kérés szerint ezúton pontosítunk.

Ajánlati árak nettóban értendők. A beszállítói anyagegységarak a beépítés közvetlen helyére történő leszállításával egyösszegű komplett m³-es egységáruk, melyek már minden járulékos költséget, mint például béreket, járulékokat, útdíjat és üzemanyagköltségeket is teljes körűen tartalmaz. Ugyanez igaz az alvállalkozói teljesítést végző szakági alvállalkozókra.

14. Hiánypótlás és felvilágosítás kérés 14. pontjára hivatkozva az alacsony ár tisztázására tett nyilatkozat és szerves mellékletét képező mellékeltek, valamint az EKR felület alvállalkozókra vonatkozó árlapjainak kitöltésével részletesen bemutatásra került, hogy rendelkezünk az eszközökkel és hogyan befolyásolják az ajánlati árat. EKR felületen az űrlapot pontosítottuk. Tétel költségvetés fedezettel bíró tételenkénti egységárelemzéssel indokolva” elnevezésű 1. számú mellékletben, valamint a Tomanic Kft. ajánlatában javításra, ill. kiegészítésre került az önjáró földgyalu bemutatása. A Föld tükörkészítés tömörítés nélkül, sík felületen gépi erővel, kiegészítő kézi munkával talajosztály: 1-IV. (ÉNGY:210040015663) elnevezésű tételnél hibásan kotró munkagép lett megjelölve az önjáró földgyalu helyett, melyek óradíjas egységárai megegyeznek, így összeségében a bekerülési költségre kihatással nem bírnak. További eszközök rendelkezésre állását, azok ajánlati árra vonatkozó befolyását a korábbi árindoklás részletesen és átláthatóan kezeli.

Fentiekben tett nyilatkozatunkkal, valamint szerves mellékleteivel indokoljuk ajánlatunk életszerűségét, rentabilitását, nyereségességét.”

Csatolta a javított tétel költségvetés fedezettel bíró tételenkénti egységárelemzést és az egységárképzésnél alkalmazott javított beszállítói árajánlatot.

Csatolásra került az alvállalkozókra vonatkozó módosított nyilatkozat is, abban további alvállalkozóként került megjelölésre B.P., a TEND-MIX Bau Kft. és a Tomanic Kft.

14. Az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelmet elutasította 2023. október 31-én. Válaszában rögzítette, hogy a benyújtott kiegészítő indokolás alapján meggyőződött a nyertes ajánlattevő ajánlata megalapozottságáról. A kérelmező kapcsán rögzítette, hogy e vonatkozásban már került előzetes vitarendezési kérelem benyújtásra, és fenntartotta az arra adott választ hivatkozva arra, hogy a kérelmezői ajánlat érvénytelen a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) alapján, mert indoklaskérésre szükséges dokumentumok benyújtását határidőre nem teljesítették. Az ajánlatkérő azt is rögzítette, hogy az eljárást bírálati szakaszba helyezi vissza az érvénytelenítési hivatkozás pontosítása végett.

15. A kérelmező 2023. október 31-én iratbetekintési kérelmet terjesztett elő a nyertes ajánlattevő ajánlatával összefüggésben, amelyet az ajánlatkérő elutasított figyelemmel arra, hogy „jelenleg az eljárás "Visszalépés lezárt bírálati szakaszba" van, ezen eljárási szakasz alatt a Kbt. 45. § (1) alapján kért iratbetekintésre nincs lehetőség”.

15. A kérelmező 2023. november 10-én jogorvoslati kérelmet nyújtott be a Döntőbizottsághoz, amelyben kifogást emelt az előzetes vitarendezési eljárásban adott ajánlatkérői válasszal, a nyertes ajánlat érvényessé nyilvánításával és a kérelmező ajánlatának érvénytelenné nyilvánításával összefüggésben. A Döntőbizottság D.493/4/2023. számú hiánypótlási felhívást bocsátott ki a kérelmező felé, aki 2023. november 17-én bejelentette, hogy a jogorvoslati kérelmét visszavonja. A Döntőbizottság D.493/6/2023. sz. végzésével a jogorvoslati kérelmet visszautasította.

16. Az ajánlatkérő 2023. november 14-én módosította az összegezést. Az összegezés módosításának indoka körében rögzítésre került, hogy az érvénytelenségi indoklás pontosítása volt az oka az összegezés módosításának. A módosított összegezés szerint a Szilvási Bau Kft. lett az eljárás nyertese. A kérelmezői ajánlat érvénytelenségének indoka körében az alábbiak kerültek rögzítésre:

„Érvénytelenítés jogcíme:

- Kbt. 73. § (2) bekezdés: Az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz [72. §]

Érvénytelenség indoka:

A Kbt. 72.§ ajánlatai szerinti indoklaskérésre felkért ajánlattevők érvénytelenek a Kbt. 73. § (2) alapján, mert indoklaskérésre szükséges dokumentumok benyújtását határidőre nem teljesítette ezzel nem tisztázta az alacsony ár indoklásával az ajánlati árat.”

17. A kérelmező 2023. november 15-én ismételt iratbetekintési kérelmet terjesztett elő, amelyben az alkalmasság igazolására benyújtott iratokba, az értékelési szempontokra tett vállalást igazoló iratokba, az árazott költségvetésbe és az alap árindokolásba, kiegészítő árindokolásba kívánt betekinteni.

18. A 2023. november 17-i iratbetekintési jegyzőkönyv szerint a kérelmező megtekintette a nyertes ajánlattevő árindokolását nyomtatott formában.

19. A kérelmező előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be 2023. november 17. napján, amelyben egyrészt állította, hogy az érvénytelenség indokolása nem felel meg a Kbt. 79. § (1) bekezdésében foglaltaknak, másrészt az ajánlata jogsértő érvénytelenné nyilvánítását állította. Az ajánlatkérő 2023. november 21. napján a vitarendezési kérelmet elutasította, válaszában – egyebek mellett – az alábbiakat rögzítette:

„A Kbt. 79. § (1) Az ajánlatkérő köteles az ajánlattevőt vagy részvételre jelentkezőt írásban tájékoztatni az eljárás vagy az eljárás részvételi szakaszának eredményéről, az eljárás eredménytelenségéről, az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező ajánlatának, illetve részvételi jelentkezésének érvénytelenné nyilvánításáról, valamely gazdasági szereplő kizárásáról, valamint ezek részletes indokáról, az erről hozott döntést követően a lehető leghamarabb, de legkésőbb három munkanapon belül.” Ajánlatkérő álláspontja, hogy a jogszabályi előírásoknak és az EKR karakterkorlátokat figyelembe véve, pontos tájékoztatást nyújtott az ajánlattevőknek, a Kbt. 79. § (1) pontját alkalmazta és maradéktalanul teljesítette. Az ajánlatkérő a Kbt. 79. § (1) bekezdésében foglaltakat a kérelmező nagyon szűk körben próbálja értelmezni, és nem veszi figyelembe azon írásbeli tájékoztatásokat, amelyek szorosan kapcsolódnak a szabályozás értelmezéséhez. A teljes képet a bírálati jegyzőkönyvekben

foglaltak, a döntési határozat és az összegzés nyújtja. Továbbá a kérelmező ismételten nyújtja be vitarendezési kérelmét, tárgyában ugyanazon vitarendezési kérelmi elemre, melyre már pontos és részletes választ kapott 2023.10.31-én. [...]

Ajánlatkérő az eljárással kapcsolatban 2023.07.31-én kiküldte a bontási jegyzőkönyveket. Ezt követően alkalmazta a Kbt. 71.§ szakaszát és a Kbt. 72.§ szakaszát, mely szerint 2023.09.20-án árindoklás kérés került kiküldésre 4 ajánlattevő részére, az árindoklás benyújtásának határidejét 2023.09.29. napra tűzte ki. Az ár indoklásra 2 ajánlattevő benyújtotta igazoló dokumentumait. Ajánlatkérő álláspontja, hogy alaposan átgondolt volt az árindoklás kérése a kérelmezővel szemben a D.117/25/2023 Döntőbizottsági határozatra hivatkozva, maga a kérelmező hivatkozta az alábbiakat: „de természetesen annak elvárása, hogy az ajánlattevő 1 Ft-ot ajánljon közbeszerzési eljárásban, azaz ingyen végezzen bizonyos munkákat, a műszakilag megfelelő, fizikailag megvalósítható, gazdasági szempontból reális ajánlatadásnak nem feleltethető meg. És nem feleltethető meg a közbeszerzési szerződés Kbt.-beli fogalmának sem. Azaz a szolgáltatás ellenszolgáltatás nélkül nem maradhat közbeszerzési szerződés alapján, így a szerződés átalányáras jellege alapján sem várható el jogszerűen, hogy az ajánlattevők bizonyos munkák elvégzéséért ne számoljanak fel vállalkozói díjat. A Kbt. 3. § 24. pontja, a 28. § (1) bekezdése, továbbá a 66. § (1) bekezdése és a vállalkozási szerződés tervezet 2.2. és 2.3. pontja alapján – helyesen eljárva – beárazta ezen tételeket.” (PAPEX Kft.) Ennek ellentmondása a kérelmező által benyújtott 2023.07.28.-án árazott költségvetését, melyben az alábbi tételek szerepelnek: 0110per37 lapfűlön 2 19-010- 001.11.1.1- Birtokhatár sarokpont geodéziai kitűzése ÉNGY: 190102244166 57,00 d b 0 1 0 57 3 19-010- 001.21.2 Általános teendők befejezés szakaszában, megvalósulási tervdokumentáció elkészítése 0,95+1,63 km ÉNGY: 190102244314 1,00 d b 0 1 0 1 0115 lapfűlön Ajánlatkérő álláspontja, hogy a kérelmező Önmagával került tisztázatlan körülmény közé, és Önmaga adott alapot is arra, hogy az Ajánlatkérő megalapozottan kérje, a Kbt. 72.§ szerinti ár indokolást, melyet szükséges és megalapozott volt a kérelmezővel szemben előírni. Ajánlatkérő figyelemmel a szerződés átalánydíjas jellegére az árindoklás kérését az alábbiak szerint írta elő: „[...]” Az ajánlatkérő a fentiekre hivatkozva megalapozottan kérte kérelmezőtől a Kbt. 72.§ (1) szerinti indokolást. Kérelmező az ár indoklást 2023.09.29-én határidőre nem nyújtotta be. Ezzel a tisztázatlan körülményeket nem indokolta, dokumentumokkal nem erősítette meg kétséget kizáróan, hogy a vállalási áron, tudja a tárgyi szerződést teljesíteni. A fenti indokok alapján az Ajánlatkérő alkalmazta a Kbt. 73.§ (2) bekezdését „Az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz [72. §].” és egyben a határidőben nem teljesítés az érvénytelenséget vonja maga után. Ajánlatkérő a fenti részletes indokokra tekintettel nem ad helyt az előzetes vitarendezési kérelemben foglalt kérelemnek.”

20. A kérelmező 2023. november 20. napján is előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be, amelyben a nyertes ajánlattevő ajánlata érvényességét vitatta érdemben a jogorvoslati kérelmével egyező tartalommal. Az ajánlatkérő a jogorvoslati kérelmet 2023. november 23-án elutasította, rögzítette, hogy „Ajánlatkérő álláspontja, hogy alapos mérlegelés és vizsgálat mellett alkalmazta 4 ajánlattevővel szemben a Kbt. 72.§ (1) bekezdését. A nyertes ajánlattevő a Szilvási Bau Kft. határidőre benyújtotta az alátámasztó dokumentumokat és alaposan, mindenre kiterjedően megindokolta a szerződés teljesítésre való alkalmasságát. Ajánlatkérő figyelembe vette az alábbiakat: „a benyújtott indokolás és kapcsolódó dokumentumok alapján ajánlatkérőnek abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy azok elegendőek-e a vizsgált ajánlati elem elfogadhatóságának vagy el nem fogadhatóságának megítélésére.” (Nagy kommentár a közbeszerzési törvényhez c.). A benyújtott dokumentumokat megvizsgálta és alátámasztottnak, elfogadhatónak ítélte meg Ajánlatkérő. Az ajánlatkérő továbbá a nyertes ajánlattevő Szilvási Bau Kft. indoklását az alábbiakra tekintettel is elfogadottnak ítéli meg: „a Legfelsőbb Bíróság által Kfv.VI.37.118/2009/6. számon hozott ítélet alapján állítható fel. Az

ítélet ugyanis rögzíti, hogy „az adott ajánlati elemekkel kapcsolatban felmerült kétségeket kell az adott indokolásban az ajánlattevőnek eloszlatnia, amelyhez, ha szükséges, olyan bizonyítékokkal kell szolgálnia, amely az állításait alátámasztja. Ez nem jelenti az ajánlatához képest a kiírás feltételrendszerét meghaladó dokumentáció csatolásának kötelezettségét, csupán a vállalás adott áron történő teljesíthetőségének objektív igazolását.” Az ajánlatkérő továbbá a benyújtott ár indokolásokat külön a műszaki szakértelemmel bíró szakemberrel is megvizsgáltatta, ajánlatkérő úgy ítélte meg, hogy az ajánlattevő alátámasztotta a piaci tevékenységekhez való igazodást, ezért ajánlatkérő az ár indokolásokat elfogadta. Ajánlatkérő mérlegelte továbbá, hogy a Kbt. kógens szabálya, hogy a jelen Kbt. szabályozás értelmezésében az indoklás nem feltétlenül csak és kizárólag a gazdasági ésszerűséget veheti zsinórmértéknek. Ezért azon gazdasági szereplő, ajánlattevő, aki az ár indokolást határidőre megtette azzal szemben negatívan vizsgálni és negatív kimenetele felől megközelíteni a Kbt. 72.§ (3) bekezdés utolsó mondata a szerződés adott áron vagy költséggel történő teljesíthetőségét tekinti olyan minőségi kritériumnak, amely alapján az ajánlat érvénytelensége felől az ajánlatkérő nem hozhatott megalapozott döntést az átalányáras szerződés teljesítése tekintetében. [...] Ajánlatkérő alkalmazta a Kbt. 71. § szerinti hiánypótlás lehetőségét, mely az esetleges jogsértés orvoslásához vezet. A nyertes ajánlattevő az EKR hiánypótlási rendszere alapján a gazdasági szereplőket és a Kbt. 66. § (6) bek. szerinti űrlapot kitöltötte. Ajánlatkérő figyelmekkel volt a Döntőbizottság határozatára, melyben megfogalmazta, hogy „A Döntőbizottság rámutatott, hogy az ajánlattevő ajánlata a nyilatkozat nélkül nem lenne érvénytelen, valamint hogy a 10% alatti alvállalkozó megnevezésével az ajánlattevő olyan adatot szolgáltatott, amelyre nem lett volna köteles (D.591/9/2015., 12.K.34.618/2015/12.).”.

A kérelem és a kérelmező nyilatkozatai

21. A kérelmező 2023. november 24. napján benyújtott kérelmében három kérelmi elemet terjesztett elő. Az 1. kérelmi elemében kérte annak megállapítását, hogy ajánlatkérő eljárást lezáró döntése a döntés részletes indokolásának mellőzésével és a döntés indokolásának előzetes vitarendezési kérelemre adott válaszban való megadásával sérti a Kbt. 79. § (1) bekezdését. A 2. kérelmi elemében annak megállapítását kérte, hogy az ajánlatkérő a Szilvási BAU Kft. ajánlatának érvényessé nyilvánításával a Kbt. 72. § (3) bekezdésén és a Kbt. 71. § (1) bekezdésén keresztül megsértette a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdését. A 3. kérelmi elemében pedig annak a megállapítását kérte, hogy ajánlatkérő a kérelmező ajánlatának érvénytelenné nyilvánításával a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontján, a 72. § (1) bekezdésén és valamint a Kbt. 73. § (2) bekezdésén keresztül megsértette a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdését. A fentiekre tekintettel kérte a 2023. november 14-én közzé tett eljárást lezáró döntésnek a megsemmisítését, továbbá bírság kiszabását az ajánlatkérővel szemben.

22. A jogsértő eseményről való tudomásszerzés időpontjaként az 1. és a 3. kérelmi elem tekintetében 2023. november 21. ajánlatkérő vitarendezési válaszának időpontját, a 2. kérelmi elem tekintetében 2023. november 23. ajánlatkérő vitarendezési válaszának időpontját jelölte meg.

23. 1. kérelmi elem

A kérelmező álláspontja szerint az eljárást lezáró döntés indokolása nem felel meg a Kbt. 79. § (1) bekezdésének. Az nem tartalmazza, mely szempontok vizsgálata alapján, milyen összefüggések eredményeként jutott az ajánlatkérő arra a döntésre, hogy a kérelmező ajánlati ára aránytalanul alacsony volt, azaz, hogy a PAPEX Kft. árindokolásra köteles ajánlattevő volt.

24. Az ajánlatkérő a Kbt. 79. § (1) bekezdésbe ütköző módon a döntése konkrét indokát, a döntés alapjául szolgáló tényeket, körülményeket csak a 2023. november 21-i vitarendezési válaszában ismertette. Az összegezés nem adta annak magyarázatát, hogy a PAPEX Kft. milyen tények, körülmények alapján minősült árindokolásra köteles ajánlattevőnek.

25. A közbeszerzési joggyakorlat egységes a tekintetben, hogy az összegezésben közölt ajánlatkérői döntés olyan részletes kell legyen, amelyből megállapítható, hogy mely tények, körülmények, jogszabályi rendelkezések alapján hozta meg ajánlatkérő a döntését. Az összegezés alapján tudja ajánlattevő mérlegelni, hogy az ajánlatkérői döntés megfelel a Kbt.-nek és az egyéb, adott eljárásban alkalmazandó jogszabályoknak.

26. A kérelmező hivatkozott a Döntőbizottság D.51/17/2020., D.272/12/2011., D.311/16/2017., D.499/15/2020. számú határozataira.

27. A kérelmező rögzítette, hogy az ajánlatkérő előzetes vitarendezési eljárásban adott válaszát úgy értelmezte, hogy a kérelmező ajánlatát nem az értékelési szempontot képező egyösszegű ajánlati ár vizsgálata alapján minősítette 72. § (1) bekezdés hatálya alá tartozónak, hanem azért, mert ingatlan helyrajzi számonként 2 költségvetési tételt 1 Ft-os egységárral számolva szerepeltette az árazott költségvetésben. Ezt az „tisztázatlan körülmény”-t értékelte akként ajánlatkérő, hogy arra a Kbt. 72. § (1) bekezdés szerinti árindokolás jogintézményét alkalmazza. Ezt az indokot ajánlatkérő az eljárást lezáró döntésében kellett volna ismertesse a Kbt. 79. § (1) bekezdése alapján és nem a vitarendezési válaszban. Az ajánlatkérő az összegezés helyett a vitarendezési válaszában ismertette azokat a tényeket, körülményeket, összefüggéseket, amelyre a döntését alapította. Ez egyértelműen sérti a Kbt. 79. § (1) bekezdésében foglaltakat.

28. Az ajánlatkérő karakterkorlát kifogása nem megalapozott, mert nincs akadálya annak, hogy az EKR-ben önállóan csatolt fájlban ismertesse a Kbt. 79. § (1) bekezdésnek megfelelő részletezettséggel az érvénytelenségi döntés részletes indokát.

29. 2. kérelmi elem

A kérelmező álláspontja szerint a Szilvási Bau Kft. ajánlata érvénytelen a Kbt. 73. § (2) bekezdése és a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján az alábbi indokokra tekintettel.

30. A teljesítésben részt vevő szakemberek költségei

Az ajánlattevő az alap árindokolásában nem ismertette az ajánlatkérő által előírt módon a teljesítésben részt vevő szakemberek költségeit. A rezsioradíj táblázat szerinti összegeket nem támasztotta alá részletes számításokkal. A kiegészítő árindokolása szintén nem felelt meg sem az alap-, sem a kiegészítő árindokolás kérsben foglaltaknak, ugyanis az ajánlatkérő előírása egyértelmű volt, fizikai és szellemi munkát végző csoportosításban kérte bemutatni az összes teljesítésben részt vevő szakember létszámát (saját és alvállalkozói szakembert), részletesen kérte bemutatni a teljesítésben közreműködő szakemberek bérét, hogy az miként nyújt fedezetet a felsorolt járulékokra, adókra, a rezsioradíj táblázatban megadott összesen költség számítását ajánlatkérő nem mutatta be, csak nyilatkozott általánosságban arra, hogy az alap árindokolás szerinti rezszi költség tartalmaz minden költséget, nyertes ajánlattevő nem mutatta be a kiegészítő árindokolásban sem a kért megbontásban és tartalommal a szakemberek költségeit.

A nyertes ajánlattevő a rezsioradíjat csak a saját fizikai munkavállalók óradíjának meghatározásához alkalmazta és csak azon esetekben lett figyelembe véve. Több munkafolyamatnál nem jelent meg ennek alkalmazása.

Azoknál a tételeknél, ahol csak gépköltség szerepel a Tomanic Kft. alvállalkozó által adott 10.000ft/óra árral számol a nyertes ajánlattevő, ami, ha tartalmazza a 6240.- Ft-os rezsiorádját, marad 3760.- Ft, amennyiért nemcsak bérbe adja a Tomanic Kft. az eszközt, de tankolja is. Forgó kotró esetében az üzemanyag költség kb. 15 liter/óra, ami 600 Ft/liter üzemanyaggal számolva 9000.-Ft. Objektíve megállapítható, hogy a 10000 Ft/órás gépköltség nem nyújt fedezetet a tényleges költségekre (gép, szakember és a teljesítéssel felmerülő minden egyéb költség).

31. A teljesítéshez igénybe venni kívánt gépek költségei

A Tend Mix Bau Kft. alvállalkozó ajánlata nem tartalmazott napi vagy óra bérleti díj kalkulációt, illetve számítás részletezést. Nem felelt meg az áringokolás kérdésben foglaltaknak. Kiegészítő áringokolásban sem csatolta a nyertes ajánlattevő az alvállalkozó árajánlatát az ajánlatkérő által előírt módon (napi vagy óra bérleti díj számítással). Az alvállalkozó árajánlata helyrajzi számonként egyösszegű árajánlatot tartalmaz számítás részletezés nélkül, a szükséges gépeket darabszámra hivatkozva mutatja (nem lehet megtudni, hogy alvállalkozó saját eszköze vagy sem), az egyösszegű árajánlatban általánosságban (költségek, számítások bemutatása nélkül) hivatkozik arra, hogy az ár tartalmazza a felsorolt műszaki tartalmat, a teljesítéshez alkalmazandó szakembereket nem mutatja be (nem helytálló ezért nyertes ajánlattevő arra hivatkozása a kiegészítő áringokolás szöveges részének 1. pontjában, hogy az alvállalkozói árajánlat tartalmazza a szakemberek költségeinek bemutatását).

32. Kockázat számítás, kockázat mértékének kimutatása

Kockázati tényezőkre vonatkozó számítást az alap áringokolás nem tartalmazott. Nyertes ajánlattevő arra hivatkozott, hogy ha lesz is kockázat, akkor az annyira elenyésző, hogy nincs befolyással az eredményre. De ez a válasz nem felel meg a Kbt.-nek. Ajánlatkérő konkrét kérdést intézett ajánlattevőhöz, és arra nem kapott választ. A nyertes ajánlattevő a kiegészítő áringokolásban foglaltaknak sem tett eleget, mert arra hivatkozott, hogy az alapáringokolásban egyértelműen megadta, hogy milyen kockázati tényezőkkel számolt és melyekkel nem, de ez nem helytálló, mivel nincs bemutatva az ajánlatkérő által kért %-os mértékben kimutatva, hogy milyen kockázati tényezőkkel számolt és melyekkel nem. Arra hivatkozott, hogy tényleges kockázatot az üzemanyagár és az anyagár jelent, amelyekkel viszont az alvállalkozók számoltak, nyertes ajánlattevő nem; ez a hivatkozás nem megfelelő, mert a teljesítést a Szilvási BAU Kft. alvállalkozó végzi, kockázatot is neki kell számítani az ajánlati ára részeként, ha csak arra támaszkodik, amelyekkel az alvállalkozói számolnak, akkor azt kellett bemutatnia az ajánlatkérő által elvárt módon (az alvállalkozói árajánlatok sem tartalmaznak kockázat kimutatást).

A Kbt. 72. § (3) bekezdésének nem felel meg az olyan áringokolás, amely szerint valamely költség elemmel azért nem számol az ajánlattevő, mert azzal az alvállalkozó számol (ez a válasz logikailag sem értelmezhető). A kiegészítő áringokolásban becsatolt költségvetési főösszesítő szerint számol a nyertes 0,5% mértékű kockázattal, amelyet ennek ellenére 0 Ft-tal szerepeltet összegben kifejezve, és az egységárelemzésben sem jelenik meg kockázattal számítás. Ugyan akkor ezzel együtt az alap áringokolásban megadott fedezet mértékét (16,84%) csökkentette 16,34%-ra, (a fedezet csökkentés indokára egyébként az alapáringokolás nem ad magyarázatot).

33. Központi irányítás költségei, könyvelés, bérszámfejtés, munkavédelem, munkaegészségügyi költségek, teljesítési biztosíték költsége

Ezen költségek kalkulációját nem tartalmazza az alap áringokolás. Nyertes ajánlattevő nem adott részletes számítással alátámasztott indoklást a kiegészítő indokolásban sem. Arra hivatkozik, hogy a rezsiorádj táblázatban ez kellő részletezettséggel és számítással benne

volt. Általánosságban hivatkozik csak arra, hogy „értelemszerűen” az ügyviteli, munkahelyi irányítási költség tartalmazza a bérelt irodahasználat költségét.

Ez a magyarázat nem felel meg sem az alap árandokolás, sem a kiegészítő árandokolás kérdésben foglaltakra, arra egészen pontosan semmilyen számítást nem mutat be. Nem állapítható meg, hogy a Szilvási BAU Kft. által a rezsioradíj táblázat 10. sorában megadott 1118.- Ft-os összeg milyen számítás eredménye. Csak arra hivatkozik a nyertes ajánlattevő, hogy a rezsioradíj táblázat tartalmazza pontosan és részletesen a számítást. De a rezsioradíj táblázat rendeltetéséből fakadóan egy összesen összeget tartalmaz, számítás részletezést nem.

34. Iroda használat, iroda bérlet költségei

Az ajánlatkérői előírásoknak megfelelő számítást nyertes ajánlattevő nem ismertetett az alap árandokolásban. Nem adott részletes, az ajánlatkérő által előírt tartalmú, számítással alátámasztott indoklást a kiegészítő árandokolásban sem. A nyertes magyarázatában arra hivatkozott, hogy a rezsioradíj táblázatban ez kellő részletezettséggel és számítással szerepelt. És arra hivatkozott általánosságban, hogy „értelemszerűen” az ügyviteli, munkahelyi irányítási rezsiköltség tartalmazza a bérelt irodahasználat költségét.

Ez a magyarázat nem felel meg sem az alap árandokolás, sem a kiegészítő árandokolás kérdésben, arra egészen pontosan semmilyen számítást nem mutat be. Nem állapítható meg, hogy a rezsioradíj táblázat 10. sorában megadott 1118.-Ft-os összeg milyen számítás eredménye. Csak arra hivatkozik nyertes ajánlattevő, hogy a rezsioradíj táblázat tartalmazza pontosan és részletesen a számítást. De a rezsioradíj táblázat rendeltetéséből fakadóan egy összesen értéket tartalmaz, az ajánlatkérő által előírt és elvárt számítás részletezést nem.

35. Helyszíni munkavégzés költségei (iroda konténer, mobil illemhely, stb.)

Az alap árandokolás nem ismertette részletesen, az ajánlatkérői előírásoknak megfelelően, hány darab eszközzel, milyen költségen számolt nyertes ajánlattevő. Nem mutatott be költségszámítás részletezést nyertes ajánlattevő a kiegészítő árandokolásban foglalt egyértelmű felhívás ellenére sem. Általánosságban hivatkozott csak arra, hogy "értelemszerűen" tartalmazza a rezsioradíj táblázat 12. sora ezen költségeket.

36. Művezetéshez, valamint az építésvezetéshez szükséges gépjárművek költségei

Nyertes ajánlattevő sem az alap-, sem a kiegészítő árandokolás kérdésben foglaltaknak nem tett eleget. Ajánlatkérő egészen pontosan azt kérte, hogy a művezetés és az építésvezetés során alkalmazott gépjárműveket mutassa be ajánlatkérő, térjen ki arra, hogy saját vagy ha nem, akkor milyen jogviszony alapján használja őket. E mellett kérte ajánlatkérő a gépjárművek költségeinek is a bemutatását részletesen, megadva a szempontokat.

Ajánlatkérő ennek nem tett eleget. Sem az építésvezetés, sem a műszaki ellenőrzéshez használat gépjárművek tekintetében.

Egyrészt, az építésvezető és a felelős műszaki vezető nem ugyan az a személy az ajánlat szerint. Így mindkét feladatot ellátó személy tekintetében kellett volna érdemi - számításokkal alátámasztott - választ adnia a nyertesnek. Nem érdemi választ az építésvezető tekintetében adott a nyertes, a műszaki vezető tekintetében azonban semmilyen választ nem adott.

Az építésvezető tekintetében adott alap árandokolásbeli magyarázatát tartotta fenn a nyertes a kiegészítő árandokolásban is, mely szerint az építésvezetéshez nem rendelkezik saját gépjárművel. A használni kívánt gépjármű másik gazdasági társaság tulajdonában, és megint egy másik gazdasági társaság üzemeltetésében áll. A gépjármű úgy áll rendelkezésre, hogy a szakember, aki végezné az építésvezetést, ő jogosult a gépjárművet használni.

Ez a válasz nem felel meg továbbra sem a Kbt. 72. § (3) bekezdésben foglaltaknak, hiszen nem adta meg pontosan a gépjárművek költségeit nyertes ajánlattevő. A nyertes által hivatkozott tényállás nem támasztja alá az árandokolás objektív jellegét, mivel azzal támasztja alá a nyertes az árának rendkívül kedvező körülményeit, hogy számos ténylegesen felmerülő

költséget nem ő fizet meg, hanem helyette a cégcsoportba tartozó másik gazdasági társaság. A teljesítéssel tehát a költség felmerül a nyertes ajánlattevő által sem vitatott módon, csak nem ebben a közbeszerzési ajánlatban számolnak vele, mert megoldják máshogy. A megoldás, amit a nyertes leírt, nem felel meg a Személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 4. § (2) bekezdésében foglaltaknak (továbbiakban: Szja tv), mivel céges autót magán célra használni nem lehet, csak szja fizetés ellenében. Az ajánlati árban a teljesítéssel felmerülő valamennyi költséggel, díjjal kellett számolnia a nyertesnek. Az nem felel meg a Kbt. 72. § (3) bekezdésben foglaltaknak, hogy ajánlatkérő az ára kedvező körülményeit azzal indokolja, hogy a teljesítéssel felmerülő költségek egy részét a cégcsoportba tartozó másik gazdasági szereplő viseli.

Az építésvezetői feladatokat a nyertes általa lenyilatkozott módon másik gazdasági társaság tulajdonában lévő gépjárművel fogja teljesíteni. Ez a gazdasági társaság a Kbt. alapján alvállalkozónak minősül, és ilyenként is kellett volna bemutatni az ajánlatban.

37. Geodéziai feladatok, megvalósíthatósági tanulmány költségei

A nyertes nem mutatott be részletes számítást sem az alap-, sem a kiegészítő árindokolás kérés ellenére. A B.P. egyéni vállalkozó által adott alvállalkozói árajánlat nem támasztja alá a szerződés teljesíthetőségét, abból nem állapítható meg, hogy az ár mit tartalmaz, így nem állapítható meg hogy tartalmazza -e a geodéziai felmérés díját, hogy a kitézés milyen eszközzel történik (beton kő, fakarózás, horganyzott vascső, szögelés, stb.), mekkora területre vonatkozik, milyen terepviszonyra, a teljesítéshez milyen gépjárművet vesznek igénybe, milyen műszerrel történik a feladat elvégzése, nem állapítható meg a feladat elvégzés időigénye, hogy hány személy végzi.

1 db sarokpont kitézés átlagosan 30-50 ezer forint között van a piacon, de az árakat nagyban befolyásolja (10-20%-kal), hogy milyenek a terepviszonyok pl: https://www.daibau.hu/arak/foldmero_foldmeres. Továbbá, hogy a kitézés milyen módon történik, milyen eszközzel (beton kő, fakarózás, horganyzott vascső, szögelés, stb). BAZ Vármegyében egy átlagos ingatlan kitézése 90-100 ezer Ft-tól kezdődik <https://kisstiborfoldmero.hu/kituzes>. Nagyon kedvező körülmények között is legalább 2-3 ezer forint/db a reális egységár értéke a kitézésnek. A tárgyi szerződés geodéziai feladatait nem átlagos terepviszonyok között kell elvégezni. A Műszaki leírás részét képező Talajvizsgálati jelentés alapján a két ingatlan területe „Erősen csuszamlásos, csuszamlásveszélyes terület”. Az ismertetett szempontok alapján az alvállalkozói ajánlat tartalma alapján, amely szerint 1 db kitézés ára 736 Ft, nem volt objektíve megállapítható, hogy a szerződés ezen az áron teljesíthető. Az árajánlat tartalma alapján az sem volt megállapítható, hogy az megfelel a műszaki leírásban foglaltaknak.

A MÉDI alapján még a segédtervező szerkesztő napi díja is 50 ezer forint. Az alvállalkozói árajánlat szerinti 10.000.-Ft-os tervezési díj jóval a MÉDI szerinti 67%-os mérték alatt van.

38. Humuszosítás költsége

A nyertes ezen költségvetési tétel tekintetében is arra hivatkozott, hogy a részben a nyertessel azonos tulajdonosi körbe tartozó másik gazdasági szereplő, a Szilvási Trans Kft.– vállalva a tárgyi költségvetési tétel teljesítésének tényleges költségét – saját költségére teljesíti nyertes ajánlattevő helyett. Így a nyertes állítása szerint neki már költsége nem merül fel. Tételes költségkalkuláció nélkül ajánlatkérő arról sem tudott meggyőződni, hogy helytálló-e a nyertes arra való hivatkozása, hogy a föld értéke azonos a gépek költségével. A kitermelt humuszos föld értéke jóval alacsonyabb a gépkocsik használati költségénél:

A 110/37 hrsz-ú út tekintetében:

Az egységárelemzésben egy helyen szerepel csak tehergépkocsi (továbbiakban: TGK) a humuszos termőréteg leszedésénél. A szerepeltetett napi 90m³ teljesítmény és a költségvetésben szereplő 1299,17m³ humusz mennyisége alapján ez a munkafolyamat 14,4

napot vesz igénybe. Erre az időre számolva a szintén szerepeltetett 4db TKG-t (Egy reális viszonylag kisebb 2 tengelyes TKG általános 10.000 Ft / óra költséggel számolva) összesen: $14,4 \text{ nap} \times 4 \text{ db TKG} \times 10.000\text{Ft/óra} \times 8 \text{ óra} = 4.608.000 \text{ Ft}$

Tehát a teherautók ténylegesen 4.608.000 Ft költséget jelentenének.

Azonban nem jelenik meg a TKG költsége a fagyvédő réteg és padka építése során a helyszíni depóról a beépítési helyre számolva.

A kitermelt humusz költségvetés szerinti mennyisége 1299,17 m³, ami ilyen formában gyakorlatilag értéktelen a lerakókban 1500-2000Ft/ tonna árat szükséges fizetni, hogy átvegyék.

A felső 10cm-es gyökérszóna szintén használhatatlan. Így a megmaradó 1082,7 m³, jóindulattal 1,6m³-es fajsúllyal számolva 1732 tonnát jelent. A jóminőségű humusz ára körülbelül 700Ft/ tonna, az itt kitermelt egyértelműen nem az, ahhoz ugyanis legalább rostálás szükséges. Ezek alapján a kitermelt föld értéke $1732 \text{ tonna} \times 700 \text{ Ft / tonna} = 1.212.400 \text{ Ft}$.

0155 hrsz-ú út tekintetében:

Az egységár elemzésben itt is csak egy helyen szerepel csak tehergépkocsi a humuszos termőréteg leszedésénél. A szerepeltetett napi 90m³ teljesítmény és a költségvetésben szereplő 2937,84m³ humusz mennyisége alapján ez a munkafolyamat 32,6 napot vesz igénybe. Erre az időre számolva a szintén szerepeltetett 4db TKG-t (Egy reális viszonylag kisebb 2 tengelyes TKG általános 10.000 Ft / óra költséggel számolva) összesen: $32,6 \text{ nap} \times 4 \text{ db TKG} \times 10.000\text{Ft/óra} \times 8 \text{ óra} = 10.432.000\text{Ft}$

Tehát a teherautók 10.432.000 Ft költséget jelentenének. Azonban itt sem jelenik meg a TKG költsége a fagyvédő réteg és padka építése során a helyszíni depóról a beépítési helyre számolva. A kitermelt humusz költségvetés szerinti mennyisége 2937,84 m³, ami ilyen formában gyakorlatilag értéktelen a lerakókban 1500-2000Ft/ tonna árat szükséges fizetni, hogy átvegyék. A felső 10cm-es gyökérszóna szintén használhatatlan. Így a megmaradó 2448,2 m³, jóindulattal 1,6m³-es fajsúllyal számolva 3917 tonnát jelent. A jóminőségű humusz ára körülbelül 700Ft/ tonna, az itt kitermelt egyértelműen nem az, ahhoz ugyanis legalább rostálás szükséges. Ezek alapján a kitermelt föld értéke $3917 \text{ tonna} \times 700 \text{ Ft / tonna} = 2.741.900 \text{ Ft}$.

A kitermelt humusz értéke jelentősen kevesebb a tehergépjárművek költségénél. Nyertes ajánlattevő nem a teljesítéssel ténylegesen felmerült költségét mutatta be. Hanem azt, hogy a részben azonos tulajdonosi körbe tartozó másik gazdasági társaság – saját költségére – teljesíti helyette a munkát. Ez egyértelműen a Kbt.-be ütközik

Nyertes ajánlattevő a kiegészítő árendokolásában a jó minőségű termőföld árát mutatta be, csakhogy a kivitelezéssel érintett területen nem kiváló minőségű termőföld kerül elő a talajból. A Talajvizsgálati jelentés (Műszaki Leírás része) egyértelműen tartalmazza, hogy a kivitelezési területen 0,0-0,3 m humuszos föld van, ami gyökerekkel átszótt humuszos feltalajt jelent, alatta közepes agyaggal. Ezt nem lehet összehasonlítani a jó minőségű, rostált, darált, fizikai és kémiai vizsgálatokkal ellenőrzött minőségű termőfölddel, mint amire a nyertes ajánlattevő hivatkozik.

Ajánlatkérő az alap-, és a kiegészítő árendokolásban megadott ajánlatkérői konkrét kérdésre nem válaszolt, nem mutatta be a tárgyi költségvetési tétel számítását az ajánlatkérő által előírt módon. A Szilvási Trans Kft. részéről nem csatolt árajánlatot tartalmazó iratot.

A Döntőbizottság D.325/13/2022. számú határozat alapján ajánlattevő az alvállalkozók, subalvállalkozók árképzését is köteles bemutatni az ajánlati ára alátámasztásaként.

39. Az építési tételek költségeinek megbontása, részletezése

Erre a nyertes ajánlattevő árendokolásban, ezt követően pedig a kiegészítő árendokolásban adott válasza is az volt, hogy nem adja meg ilyen részletesen az alvállalkozó árajánlatát, mert régóta dolgozik az alvállalkozóval, megbízható a cég. Az alvállalkozói árajánlat csak egységárat tartalmaz, egyösszegű árajánlatot nem, így ez alapján sem tudott ajánlatkérő

meggyőződni az ajánlattevő által a költségvetésben megadott tétel megfelelőségéről. Nem hagyható ugyanis figyelmen kívül, hogy a tárgyi szerződést ténylegesen nem a nyertes ajánlattevő teljesíti, hanem az árandokolás során bemutatott alvállalkozók. Ajánlattevő nem csak valamilyen anyagra kért ajánlatot, hanem egy komplett munka elvégzésére. Az alvállalkozói ajánlat tartalma nem támasztja alá a nyertes ajánlattevő ajánlati árát, illetve azt, hogy az ajánlati áron a szerződés teljesíthető.

A közbeszerzési joggyakorlat egységes a tekintetben, hogy az alvállalkozói árajánlatot is olyan tartalommal kell megadni, ahogyan azt ajánlatkérő kérte, az, hogy nem az ajánlattevő, hanem helyette alvállalkozó teljesít, nem mentesít árandokolás során az alvállalkozói ár részletes magyarázata alól.

40. Szemcsés anyag beépítésével kapcsolatos költségek

A csatolt alvállalkozói ajánlat nem tartalmazta a részletes számításokat olyan módon, ahogyan az ajánlatkérő előírta. Semmilyen ütemterv nem került ismertetésre az árandokolásban, nem állapítható meg, hogy a nyertes ajánlattevő hogyan kalkulált a minősítési feladatok és dokumentumok elkészítésével. A beépítendő egyes rétegek minősítését minimum milyen db számmal és milyen vizsgálatok elvégzésének szükségességével becsülte. Erre vonatkozó tájékoztatást, vizsgálat ismertetést az árandokolás nem tartalmaz. Nyertes ajánlattevő kiegészítő árandokolásában sem adott indokolást e körben.

41. A Tomanic Kft. árajánlata nem tartalmazza a gépkezelő bérét és az egységárelemzésben sem számolnak kezelővel. Az építőipari rezsioradíj elemeinek számítási módja nem került ismertetésre, bemutatásra, nem szerepel az indokolásban. Tomanic Kft. árajánlatában szereplő anyagok, helyszínre szállítva irreálisan alacsonyak, ilyen áron még a bányákban is ritkán kaphatók. A közvetlen költség részletes számítása nem szerepel a nyertes ajánlattevő árandokolásában.

42. Az ajánlatkérő annak ellenére fogadta el a nyertes ajánlattevő árandokolását, hogy az tényszerűen nem tartalmazta az ajánlatkérő által előírt költségek bemutatását, továbbá nem támasztotta alá részletes számításokkal az értékelésre kerülő ajánlati árát. A becsatolt alvállalkozói árajánlatok nem támasztották alá a nyertes által az árazott költségvetésben megadott árakat. Az ajánlatkérő is kötve van az árandokoláskérésében foglaltakhoz. Ezen kötöttségét megsértve ajánlatkérő úgy fogadta el a nyertes árandokolását, hogy az sem az alap, sem a kiegészítő árandokolásban nem adta meg az árandokolás kérésekben foglalt tartalommal és módon az ajánlati árának magyarázatát. Egységes a joggyakorlat a tekintetben, hogy az árandokolást az ajánlatkérői kérdések mindegyikére pontosan meg kell adni. Nem fogadható el objektívnek az az árandokolás, amely akár egyetlen tétel, kérdés tekintetében nem tartalmaz egyáltalán magyarázatot. E körben hivatkozott a Döntőbizottság D.225/14/2021. határozatára.

43. A nyertes ajánlattevő ajánlata az árandokolása tartalma alapján (nem reparálható módon) érvénytelen volt a Kbt. 72. § (3) bekezdésére tekintettel a Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján.

44. A nyertes ajánlattevő az árandokolásában alvállalkozóként jelölte meg az alábbi gazdasági szereplőket:

- Tomanic Kft., (alvállalkozói árajánlat keltezési ideje: 2023. július 26.)
- B.P. geodéta, (alvállalkozói árajánlat keltezési ideje: 2023. szeptember 28., ugyan akkor hivatkozik a nyilatkozattevő, hogy korábban már szóban megadta az ajánlatát)
- Tend Mix Bau Kft., (alvállalkozói árajánlat keltezési ideje: 2023. augusztus 31.)
- Szilvási Trans Kft. (humusz szállítás tekintetében).

- Szilvási Holding Kft. (az építésvezető által használat kishaszongépjármű kapcsán alvállalkozó, mivel a gépjármű az árendokolásban tett nyilatkozat szerint a Szilvási Holding Kft. tulajdona).

ugyan akkor nyertes ajánlattevő nem jelölte meg ajánlatában ezen gazdasági szereplőket alvállalkozónak, pedig már az ajánlatát is annak ismeretében adta, hogy a szerződést alvállalkozók teljesítik.

A nyertes ajánlattevő az árendokolás tartalmára tekintettel, hogy az ajánlat összhangban legyen az árendokolás tartalmával, a kiegészítő árendokolás kérésre adott válaszában benyújtásával egyidejűleg módosította az alvállalkozókról szóló nyilatkozatát, melyben a Tomanic Kft.-t, B.P. egyéni vállalkozót és a Tend Mix Bau Kft.-t alvállalkozóként jelölte meg. Az alvállalkozó fogalmát a Kbt. 3. § 2. pontja határozza meg és nem az ajánlattevő vagy az ajánlatkérő mérlegelésétől függ. Minden tevékenység, amit nem a nyertes ajánlattevő végez saját maga, hanem helyette más, az alvállalkozónak minősül (a Kbt. szerinti kivételi körtől eltekintve).

Az alvállalkozói nyilatkozat kapcsán a kérelmező rámutatott, hogy a Kbt. 71. § (1) bekezdés szerinti jogintézmény árendokolási szakaszban már nem alkalmazható (ld. D.440/2012 sz. határozatot), mert a Kbt. nem biztosít lehetőséget hiánypótlásra a Kbt. 72. §-ban. A Kbt. 72. § szerinti árendokolás jogintézménye a hiánypótlás, felvilágosítás kérés, számítási hiba javítása jogintézményétől elkülönült és önálló jogintézmény. Ebből adódóan az árendokolás tartalmára tekintettel (azaz, amennyiben az árendokolás tartalma nem felel meg a beadott ajánlat tartalmának) a Kbt. 71. §-a már nem alkalmazható az ajánlatra. Azaz jogszerűen – az ajánlati kötöttség megsértése nélkül - nem módosítható az ajánlat annak érdekében, hogy az megfeleljen az árendokolásban foglaltaknak. Az ajánlat tartalma az ajánlattételi határidő lejártát követően csak a Kbt. 71. § szerinti esetekben módosulhat (hiánypótlás, felvilágosítás vagy számítási hiba javítása nyomán).

A nyertes ajánlattevő egyértelműen nyilatkozott az ajánlatában, hogy alvállalkozóként a Keszi-Épszolg Kft. és Szilvási András vesz részt a teljesítésben. Más gazdasági szereplőt nem jelölt meg. A Szilvási BAU Kft. ajánlati kötöttsége ezen nyilatkozatra tekintettel állt be. Az árendokolás során ezen alvállalkozókról tett nyilatkozatához is kötve volt, annak tartalmán már nem módosíthatott az ajánlati kötöttség sérelme nélkül. Az árendokolásból derült ki az, hogy van még pár tevékenység, egészen pontosan a szerződés tartalmának teljesítése, a komplett műszaki tartalom, amelyet nem a Szilvási BAU Kft. saját maga kíván teljesíteni, hanem alvállalkozók teljesítik helyette.

45. Az árendokolás tartalmához igazított alvállalkozókról szóló nyilatkozat hiánypótlás körében való csatolása a nyertes ajánlat Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerinti érvénytelenségét eredményezi. A kérelmező hivatkozott a Döntőbizottság D.480/26/2021. D.528/21/2019. sz. határozatában foglaltakra. A Kbt. 72. § szerinti árendokolás körében a Kbt. 71. § szerinti hiánypótlás jogintézménye nem alkalmazható, ezért nyertes ajánlattevő ajánlata érvénytelen az alvállalkozókra vonatkozó nyilatkozat árendokolás nyújtási szakaszban való módosításával a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján.

46. 3. kérelmi elem

A 3. kérelmi elemében a kérelmező állította, hogy a saját ajánlata jogszerűtlenül került érvénytelenné nyilvánításra.

47. Előadta, hogy az eljárásban az értékelési szempontot az eljárást megindító felhívás II.2.5. pontja alapján az egyösszegű nettó vállalkozói díj képezte. A közbeszerzési dokumentáció részét képező Vállalkozási szerződés tervezet 2.3. pontja alapján a felek közötti elszámolás nem tételes, hanem átalánydíjas jellegű. Az ajánlatkérő a 2023. november 21-i vitarendezési válaszában megjelölte azt a körülményt amely alapján a kérelmező ajánlatát

Kbt. 72. § (1) bekezdése alá tartozónak minősítette. Ez pedig a kivitelezéssel érintett két ingatlan esetében két költségvetési tétel: a geodéziai munkák és a megvalósíthatósági tanulmány készítés, melyeket 1 Ft-os egységgel szerepeltette a költségvetésben.

48. A kérelmező azt nem vitatja, hogy a költségvetés hibás volt a két tétel (19-010-001.11.1.1 és 19-010-001.21.2 számú tétel) tekintetében. A hibát az okozta, hogy a költségvetés készítésekor az ÉNGY szerinti egységárakat is vizsgálta, mivel ajánlatkérő a felhívás II.2.13. pontjában hivatkozott az ÉNGY-re. Az ÉNGY szerint a két tétel egységára 1 Ft. Hibásan ezen összegek maradtak a végleges költségvetési táblázatban, de a szándék nem az volt, hogy bizonyos munkarészeket ingyen végezzen el az ajánlatkérő részére, erre a Kbt. közbeszerzési szerződés fogalma alapján nincs is jogszerű lehetőség (3. § 24. pont). Az árándokolás benyújtásának kötelezettségét, azaz a szerződés vállalási áron való teljesíthetőségének igazolási kötelezettségét nem az ajánlatkérő árándokolás benyújtásra vonatkozó felhívása keletkezteti, hanem az a tény, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében. Amennyiben tényszerűen megállapítható, hogy az értékelésre kerülő egyösszegű ajánlati ár nem esik a Kbt. 72. § (1) bekezdés hatálya alá, úgy az ajánlat sem lehet érvénytelen a Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján.

49. Mindezekre tekintettel az árazott költségvetés hibája (amelyre indokként az ajánlatkérő a vitarendezési válaszában hivatkozott) a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontja körében és a nem a Kbt. 72. § (1) bekezdés alapján lett volna vizsgálendő.

50. Összegezve, az ajánlat érvénytelenségére okot adó körülményt, amelyet ajánlatkérő a vitarendezési válaszában ismertetett, ajánlatkérő helytelenül – a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontjában foglaltak figyelmen kívül hagyásával – a Kbt. 72. § (1) bekezdés alapján értékelt. Az árazott költségvetés hibájának javítását ezzel kizárta, az árándokolás kérést pedig két költségvetési tételre (geodézia és megvalósíthatósági tanulmány mindkét ingatlannál) alapozta, annak ellenére, hogy egyik sem volt önállóan értékelésre kerülő ajánlati elem.

51. A Kbt. 72. § (1) bekezdése kifejezetten valamely önállóan értékelésre kerülő aránytalanul alacsony árelem tekintetében ír elő indokoláskérési kötelezettséget az értékelési szempontként figyelembe vett ajánlati áron túlmenően. Az ajánlatkérői döntés és vitarendezési válasz alapján ajánlatkérő a PAPEX Kft. ajánlati árát nem minősítette Kbt. 72. § (1) bekezdés szerint aránytalanul alacsonynak, csak a két vitarendezési válaszban megjelölt költségvetési tételt. Erre ajánlatkérőnek a Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján nem volt jogszerű lehetősége.

52. A kérelmező hivatkozott a 491/15/2022. sz. határozatra, a Döntőbizottság D.188/29/2022. számú határozatára.

53. A kérelmező a jogorvoslati eljárás során hivatkozott arra, hogy a jogorvoslati eljárásban joghatályos nyilatkozatot kizárólag a Kbt. 145. § (7) bekezdése szerinti személyek tehetnek. Az ajánlatkérő polgármestere nem tartozik közéjük. A Kbt. szerinti jogorvoslati eljárásban a Kbt. 145. § (7) bekezdés – és nem az Ákr. 12. § – szerint jogosult képviselők tehetnek nyilatkozatot. Az Ákr. 13. § (2) bekezdése alapján a jogi személy törvényes képviselőjének eljárása személyes eljárásnak minősül, azonban a Döntőbizottság előtti jogorvoslati eljárásban a Kbt. 145. § (7) bekezdés alapján személyes eljárásnak nincs helye. Ebből az következik, hogy az ajánlatkérő joghatályos nyilatkozatot nem tett, a kérelmező kérelmét nem vitatta. Kifogásolta azt is, hogy az ajánlatkérő észrevételét a Döntőbizottság

által engedett öt napos határidőn túl tette meg joghatályosan, így az mulasztás okán tekinthető hatályosnak.

Az ajánlatkérő észrevételei

54. Az ajánlatkérő a kérelem elutasítását kérte.

55. Az ajánlatkérő észrevételében előadta, hogy fedezetet biztosító pályázat a Vidékfejlesztési Program keretén belül a Vidékfejlesztési Program Irányító Hatóságának VP6-7.2.1.1-21 kódszámú 3292424680 azonosítószámú támogatási szerződésének forrásából valósult meg. A pályázatot 2021.07.01-én nyújtotta be az ajánlatkérő és ezt követően 2021.12.16-án Támogató Okirattal biztosították Európai Unió forrásból a fedezetet. A projekt tekintetében 2022. novemberben egy eredménytelen eljárás került lefolytatásra (D.117/25/2023), majd 2023. júliusban újra elindította a közbeszerzési eljárást az ajánlatkérő. A projekt végső fizikai befejezése a jelenleg hatályos szerződése szerint 2023. október 30, ennek kapcsán kezdeményezte az ajánlatkérő a támogató felé a projekt fizikai befejezésének hosszabbítását 2024.06.30-ra, mely engedélyt még nem kapott meg. A projekt műszaki szakmai megvalósítására szükséges teljesítési időszak, tervezés szerint 6 hónapot venne igénybe.

56. Az ajánlatkérő a képviselő testületi döntést fenntartotta, ennek megfelelően a kérelmező ajánlata érvénytelen, mivel a kért árindokolást be sem nyújtotta határidőre, ezzel nem indokolta meg, hogy a benyújtott alacsony áron képes a szerződést teljesíteni. Figyelembe véve az árajánlatok során adott egyes tételek, az árajánlat összesen adott nettó árát, valamint az építőiparban valós ágazati áremelkedések - amiket KSH adatok is alátámasztanak, az áremelkedést elsősorban a költségek növekedése, ezen belül a munkabérek emelkedése és egyes építőanyagok drágulása okozza – mind, mind azt alapozták meg, hogy az árindokolás kérést indokoltan kérte az ajánlatkérő az ajánlattevőktől. A kérelmező azon okon való kérelme, hogy nincs alaposan indokolva a döntés, alaptalan és következtelen, mivel EKR rendszerben az indoklást megkapta. A kérelmező az árindokolás határidőre történő elmulasztásával azt akadályozta meg, hogy bármilyen részletes számításokat, összevetéseket is bemutató indoklás mentén lehessen az eljárást lezáró döntés indoklását kifejteni a Kbt. 79. § (1) bekezdésének megfelelően. A kérelmező összekeveri a kérelmeit, egyrészt azt vitatja, hogy az ajánlatkérő nem tett eleget a Kbt. 79. § (1) bekezdésének megfelelően az eljárást lezáró döntés indoklásának, majd ezt összekeverve megkérdőjelezi a vitarendezés során, hogy az ajánlatkérő egyáltalán miért kért indokolást.

57. Továbbá a nyertes ajánlattevő az árindokolás kérésre a válaszát határidőre benyújtotta, melyet az ajánlatkérő elfogadott, az indoklással biztosítottak látja a szerződés teljesíthetőségét.

58. Az ajánlatkérő D.519/4/2023. sz. észrevételét az ajánlatkérő polgármestere jegyezte, majd a Döntőbizottság hiánypótlási felhívására az ajánlatkérő benyújtotta a képviselője meghatalmazását és az általa jegyzett – D.519/4/2023. sz. észrevétellel érdemben azonos – észrevételt (D.519/7/2023). Nyilatkozatában a kérelmező joghatályosságra vonatkozó kifogását alaptalannak tartotta.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

59. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a Kbt. Harmadik része szerinti, Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontja szerinti nyílt közbeszerzési eljárás 2023. július 13-án került megindításra, így a tárgyi jogorvoslati eljárás érdemi kérdései vonatkozásában is a Kbt. ezen a napon hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni.

60. A kérelmező jogorvoslati kérelmében három kérelmi elemet terjesztett elő, amely jogorvoslati kérelem alapján a Döntőbizottság a jogorvoslati eljárást megindította.

61. A Kbt. releváns rendelkezései a következők:

2. § (1) A közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő köteles biztosítani, a gazdasági szereplő pedig tiszteletben tartani a verseny tisztaságát, átláthatóságát és nyilvánosságát.

69. § (1) Az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

(2) Az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az ajánlatkérő a bírálat során az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzésére köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot elfogadni, valamint minden egyéb tekintetben a részvételi jelentkezés és az ajánlat megfelelőségét ellenőrizni, szükség szerint a 71–72. § szerinti bírálati cselekményeket elvégezni.

71. § (1) Az ajánlatkérő köteles az összes ajánlattevő és részvételre jelentkező számára azonos feltételekkel biztosítani a hiánypótlás lehetőségét, valamint az ajánlatban vagy részvételi jelentkezésben található, nem egyértelmű kijelentés, nyilatkozat, igazolás tartalmának tisztázása érdekében az ajánlattevőtől vagy részvételre jelentkezőtől felvilágosítást kérni.

72. § (1) Az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében.

(2) Az ajánlatkérő figyelembe veheti az olyan objektív alapú indokolást, amely különösen

a) a gyártási folyamat, az építési beruházás vagy a szolgáltatásnyújtás módszerének gazdaságosságára,

b) a választott műszaki megoldásra,

c) a teljesítésnek az ajánlattevő számára kivételesen előnyös körülményeire,

d) az ajánlattevő által ajánlott áru, építési beruházás vagy szolgáltatás eredetiségére,

e) a 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek való megfelelésre, vagy

f) az ajánlattevőnek állami támogatások megszerzésére való lehetőségére vonatkozik.

(3) Az ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez – ha az elfogadhatóság kétséges – további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy

megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

(4) Nem megfelelő az indokolás különösen, ha megállapítható, hogy az ajánlat azért tartalmaz aránytalanul alacsony árat vagy költséget, mert nem felel meg a 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek. Az ajánlatkérő az ajánlat megalapozottságának vizsgálata során ennek megítéléséhez az adott ágazatban kötelezően alkalmazandó irányadó munkabékekről is tájékoztatást kérhet az ajánlattevőtől.

(5) Ha az ajánlati ár megalapozottságáról a döntés meghozatalához az szükséges, az ajánlatkérő összehasonlítás céljából a többi ajánlattevőtől is kérhet be meghatározott ajánlati elemeket megalapozó adatokat.

(6) Az ajánlatkérő az állami támogatás miatt kirívóan alacsonynak értékelt ellenszolgáltatást tartalmazó ajánlatot csak abban az esetben nyilváníthatja érvénytelennek, ha ezzel kapcsolatban előzetesen írásban tájékoztatást kért az ajánlattevőtől, és ha az ajánlattevő nem tudta igazolni, hogy a kérdéses állami támogatást jogszerűen szerezte. Az ezen okból érvénytelen ajánlatokról az ajánlatkérő köteles tájékoztatni – a Közbeszerzési Hatóságon keresztül – az Európai Bizottságot.

(7) Az (1)–(6) bekezdésben foglalt eljárásrendet megfelelően alkalmazni kell arra az esetre is, ha az ajánlatnak valamely egyéb eleme tartalmaz teljesíthetetlennek ítélt kötelezettségvállalást. Ebben az esetben az ajánlatkérő érvénytelennek nyilvánítja az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy az adott kötelezettségvállalás teljesíthető.

73. § (1) Az ajánlat vagy a részvételi jelentkezés érvénytelen, ha

e) egyéb módon nem felel meg az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek, ide nem értve a részvételi jelentkezés és az ajánlat ajánlatkérő által előírt formai követelményeit;

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz [72. §].

79. § (1) Az ajánlatkérő köteles az ajánlattevőt vagy részvételre jelentkezőt írásban tájékoztatni az eljárás vagy az eljárás részvételi szakaszának eredményéről, az eljárás eredménytelenségéről, az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező ajánlatának, illetve részvételi jelentkezésének érvénytelenné nyilvánításáról, valamely gazdasági szereplő kizárásáról, valamint ezek részletes indokáról, az erről hozott döntést követően a lehető leghamarabb, de legkésőbb három munkanapon belül.

(2) Az ajánlatkérő az ajánlatok és a részvételi jelentkezések elbírálásának befejezésekor külön jogszabályban meghatározott minta szerint írásbeli összegezést köteles készíteni az ajánlatokról, illetve a részvételi jelentkezésekről. Az ajánlatkérő az ajánlatok és a részvételi jelentkezések elbírálásának befejezésekor az (1) bekezdés szerinti tájékoztatást az írásbeli összegezésnek minden ajánlattevő, a részvételi szakasz lezárása esetén részvételre jelentkező részére egyidejűleg történő megküldésével teljesíti.

(4) Az ajánlatkérő az írásbeli összegezést az ajánlattevők részére történő megküldésétől számított huszadik napig, a részvételi szakaszról készült összegezés esetén az ajánlattételi határidő lejártáig jogosult módosítani, szükség esetén az érvénytelenségről szóló tájékoztatást visszavonni, továbbá a már megkötött szerződéstől elállni, illetve ha az eredeti állapot nem állítható helyre, a szerződést azonnali hatállyal felmondani, ha az eredmény megküldését követően észleli, hogy az eredmény (eredménytelenség) jogszabálysértő volt és a módosítás a jogszabálysértést orvosolja. Ha a módosítás során az ajánlatkérő a részvételi jelentkezés

érvénytelenségéről szóló tájékoztatást visszavonja, új ajánlattételi határidő kitűzésével jogosult a részvételre jelentkezőnek ajánlattételi felhívást küldeni. Az ajánlatkérő a módosított írásbeli összegezést köteles haladéktalanul, egyidejűleg az összes ajánlattevőnek megküldeni.

112. § (1) Az ajánlatkérő az e rész hatálya alá tartozó közbeszerzés megvalósításakor választása szerint

b) e törvény Második Részében meghatározott szabályok szerint jár el a 114–116. §-ban foglalt eltérésekkel.

(6a) Az ajánlatkérő nem köteles az aránytalanul alacsony ár és egyéb aránytalan vállalások vizsgálatára. Az ajánlatkérő a 73. § (2) bekezdését nem köteles alkalmazni, annak alapján azonban csak akkor nyilváníthat egy ajánlatot érvénytelennek, ha a 72. §-ban foglaltaknak megfelelően járt el.

62. A Döntőbizottság először a kérelmező 1. kérelmi elemét vizsgálta meg. Ezen kérelmi elemében a Kbt. 79. § (1) bekezdése megsértését állította a kérelmező.

63. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a módosított összegezés az első összegezés helyébe lépett, így a Döntőbizottság azt vizsgálhatta, hogy a módosított összegezésben foglalt indokolás jogszerűnek minősül-e.

64. A Kbt. 79. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérő köteles az ajánlattevőt írásban tájékoztatni kizárásáról, ajánlatának érvénytelenné nyilvánításáról, valamint ezek részletes indokáról, az erről hozott döntést követően a lehető leghamarabb, de legkésőbb három munkanapon belül.

65. A Döntőbizottság megállapította, hogy ajánlata érvénytelenségéről az ajánlatkérő a kérelmezőt az összegezés megküldésével tájékoztatta. Ezért a Döntőbizottság azt vizsgálhatta, hogy az összegezésben megjelölt indok alapján jogszerűen nyilvánította-e a kérelmező ajánlatát az ajánlatkérő érvénytelenné.

66. A Kbt. szabályai alapján az ajánlatkérő kötelezettsége, hogy az eljárás során az ajánlat érvénytelenségének okát és az ezek alapjául szolgáló, okszerű indokolást az ajánlattevő tudomására hozza.

67. A közbeszerzési és tervpályázati hirdetmények feladásának, ellenőrzésének és közzétételének szabályairól, a hirdetmények mintáiról és egyes tartalmi elemeiről, valamint az éves statisztikai összegezésről szóló 44/2015. (XI. 2.) MvM rendelet az ajánlatok elbírálására vonatkozó - Kbt. 79. § (2) bekezdése szerinti - írásbeli összegezés mintáját a 14. számú melléklet tartalmazza. A 14. sz. melléklet V.2.12) pontja értelmében az összegezésben meg kell adni az érvénytelen ajánlatot tevők nevét, címét adószámát és az érvénytelenség indokát.

68. Az összegezés törvényi rendeltetése megjeleníteni azokat a tényeket, szempontokat, érveket és összefüggéseket, amelyeken az ajánlatkérő döntése alapul. Az összegezés előírt tartalmú elkészítésével - a nyilvánosság és átláthatóság Kbt. 2. § (1) bekezdésében megfogalmazott alapvető követelményére is figyelemmel - biztosítható az ajánlattevő teljes körű tájékoztatása ajánlata érvénytelenné nyilvánításának valós indokairól, és a döntés jogszabályi aljáról. Az összegezés - ezen belül az érvénytelenség kérdésében hozott ajánlatkérői döntés megfelelő indokolása - egyebek mellett az ajánlattevők jogorvoslatához való joga rendeltetésszerű gyakorlása biztosítása érdekében bír kiemelt jelentőséggel. Annak ellenére, hogy a minta nem ad részletes leírást arra vonatkozóan, hogy az indokolást milyen

tartalommal kell megadni, az indokolásnak a Döntőbizottság következetes álláspontja szerint olyan információ tartalommal kell bírnia, hogy abból világosan és egyértelműen kitűnjön az ajánlattevő ajánlata bármely okból történő érvénytelenné nyilvánításának az oka.

69. Az érvénytelenné nyilvánítás indokolása az ajánlattevők jogorvoslathoz való joga gyakorlása, és annak rendeltetésszerű biztosítása érdekében kiemelt jelentőséggel bír. Az érvénytelenség indoka jogszerű megadásának az elmaradása a jogorvoslathoz való jogot sérti, amely jog mind a döntőbizottsági, mind a bírósági, európai bírósági joggyakorlatban nem vitatottan garanciális, alapvető jelentőséggel bír. Az érvénytelenség indokolásának lehetővé kell tennie azt az érvénytelenné nyilvánított ajánlattevő számára, hogy jogorvoslati jogait érvényesítse, a Döntőbizottság számára pedig azt, hogy a felülvizsgálati jogkörét gyakorolja (Európai Törvényszék T-50/05. sz. ügyben hozott ítélete 134. bekezdés).

70. A fentiekre tekintettel a Döntőbizottság álláspontja szerint az ajánlatkérőnek kötelezettsége, hogy az ajánlattevő ajánlatának az érvénytelenségét megindokolja akként, hogy az érvénytelenség indokolásából egyértelműen megállapítható legyen, mely körülményre, adatra, információra tekintettel nyilvánította az ajánlattevői ajánlatot az ajánlatkérő érvénytelenné, ennek hiányában az érvénytelenné nyilvánított ajánlattevő maga sem tudja, hogy mely indokból került az ajánlata ténylegesen érvénytelenné nyilvánításra, így a jogorvoslati joga sérül.

71. A Döntőbizottság felhívja továbbá a figyelmet arra, hogy a Kbt. 73. §-a taxatív módon szabályozza az ajánlatok, részvételi jelentkezések érvénytelenségi eseteit. Az ajánlatok érvénytelenné nyilvánítására csupán a Kbt.-ben meghatározott esetekben kerülhet sor, ezért garanciális jelentősége van annak, hogy az ajánlatkérő az ezen szakaszokban meghatározott mely esetkörre tekintettel nyilvánít érvénytelenné egy ajánlatot.

72. A fentieket követően a Döntőbizottság az alábbiakat állapította meg az érvénytelenség indokolása körében.

73. Az ajánlatkérő a módosított összegezésben a következőket rögzítette. Egyrészt az első összegezésétől eltérően már nem a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontjára, hanem a Kbt. 73. § (2) bekezdése szerinti érvénytelenségi okra hivatkozott, majd rögzítette, hogy „A Kbt. 72.§ ajánlatai szerinti indoklaskérésre felkért ajánlattevők érvénytelenek a Kbt. 73. § (2) alapján, mert indoklaskérésre szükséges dokumentumok benyújtását határidőre nem teljesítette ezzel nem tisztázta az alacsony ár indoklásával az ajánlati árat.”

74. A Kbt. 73. § (2) bekezdése szerint az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz. A Kbt. 73. § (2) bekezdése visszautal a Kbt. 72. §-ára, amely az aránytalanul alacsony ár és egyéb lehetetlen vállalkások esetére irányadó eljárást szabályozza. A 72. § (3) bekezdése harmadik mondata kimondja, hogy „Az ajánlatkérő köteles érvénytelenné nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető”. A 72. § (7) bekezdése második mondata értelmében az ajánlatkérő érvénytelenné nyilvánítja az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy az adott kötelezettségvállalás teljesíthető. Tehát amennyiben az ajánlatkérő részére az aránytalanul alacsony ár, vagy teljesíthetetlen kötelezettségvállalás vizsgálata körében az ajánlattevő által megadott információk alapján az ajánlatkérő nem tud meggyőződni a szerződés teljesíthetőségéről, úgy az ajánlatot érvénytelenné kell nyilvánítania. A Kbt. 73. § (2) bekezdése tartalmazza a vonatkozó érvénytelenségi okot. A Kbt. 73. § (2) bekezdése szerinti érvénytelenségi ok alkalmazására tehát akkor van lehetőség, ha az ellenszolgáltatás

aránytalanul alacsony, vagy ha más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz. Ha az ajánlatkérő nincs abban a helyzetben, hogy megállapítsa, hogy egyértelműen állást foglaljon az ellenszolgáltatás aránytalanul alacsony volta vagy a feltétel teljesíthetlensége tekintetében, akkor ezen érvénytelenségi ok alkalmazásának nincs helye, ugyanakkor adott esetben a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alkalmazható lehet.

75. A fentiek előrevetítését követően a Döntőbizottság rámutat arra, hogy az előzőek szerint a Kbt. 73. § (2) bekezdése nem alkalmazható abban az esetben, ha az ajánlatkérő nem tudott meggyőződni arról, hogy az ajánlat aránytalanul alacsony-e, vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz-e. Ugyanakkor az érvénytelenség indokából megállapítható, hogy az ajánlatkérő azért nyilvánította érvénytelennek a kérelmező ajánlatát, mert az ajánlatkérő indokoláskérésére a kérelmező nem válaszolt, nem nyújtotta be a kért dokumentumokat a kérelmező, és ezzel nem tisztázta az aránytalanul alacsony árat.

76. A Döntőbizottság álláspontja szerint a jelen esetben az érvénytelenség indoka megállapítható volt. Az ajánlatkérő aránytalanul alacsony árra vonatkozó indokolást kért, amely indokoláskérést a kérelmező ugyan vitarendezési eljárásban vitatott, de az ajánlatkérő elutasító válaszát követően Döntőbizottság előtti jogorvoslati eljárás azzal kapcsolatban a Kbt. szerinti jogvesztő határidőben lefolytatásra nem került. A kérelmező az indokolását nem adta meg az aránytalanul alacsony ár körében, így az ajánlatkérő nem tudott meggyőződni arról, hogy a kérelmező által megadott ajánlati áron a szerződés teljesíthető lesz, és ezért az ajánlata érvénytelennek minősül. A fentiek szerint ilyen esetben az érvénytelenség a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján állapítható meg.

77. A Döntőbizottság rögzíti, hogy bár az ajánlatkérő tévesen – a Kbt. 73.§ (1) bekezdés e) pontja helyett a Kbt. 73.§ (2) bekezdését feltüntetve – jelölte meg az érvénytelenség jogcímét, a fentiek alapján egyértelműen megállapítható volt az érvénytelenség tényleges indoka: az, hogy a kérelmező nem nyújtotta be az indokoláskérésre a válaszát, így az ajánlatkérő nem került abba a helyzetbe, hogy az ár aránytalanul alacsony voltát egyáltalán vizsgálhassa.
A Döntőbizottság utal arra, hogy a Kbt. 72. §-a szerinti vizsgálat az ok, az érvénytelenségi jogcím pedig az okozat. Az ajánlatkérő a lefolytatott vizsgálat alapján megállapítja az érvénytelenség indokát, nem pedig az érvénytelenség indokához rendel vizsgálatot. (Fővárosi Törvényszék 103.K.700.288/2019/11. sz. ítélet)

78. A fentiekre tekintettel a Döntőbizottság álláspontja szerint az érvénytelenség indoka egyértelműen megállapítható volt, így a kérelmező 1. kérelmi elemét a Döntőbizottság elutasította.

79. A Döntőbizottság ezt követően a kérelmező 3. kérelmi elemét vizsgálta meg.

80. Ezen kérelmi elemében a kérelmező az ajánlata érvénytelenné nyilvánítását támadta.

81. A jelen esetben az ajánlatkérő 2023. szeptember 20. napján aránytalanul alacsony árra vonatkozó árindokolást kért, amelyre a válaszát a kérelmező nem adta meg. Ugyan előzetes vitarendezési kérelemmel támadta az indokoláskérést magát, de az ajánlatkérő elutasító válasza ellenére jogorvoslati kérelmet azzal összefüggésben jogvesztő határidőben nem nyújtott be. Így az a jelen eljárásban már nem támadható, annak jogszerűsége nem vitatható a Kbt. 148. § (3) és (10) bekezdésére tekintettel [(3) A kérelem – a (4)–(5) bekezdés szerinti eltéréssel – a jogsértésnek a kérelmező tudomására jutásától számított tizenöt napon belül, a közbeszerzési eljárást lezáró jogsértő döntés esetében pedig a jogsértésnek a kérelmező tudomására jutásától számított tíz napon belül nyújtható be. A jogsértés megtörténtétől

számított kilencven napon túl kérelmet előterjeszteni nem lehet.; (10) A (3)–(9) bekezdés szerinti határidők elmulasztása jogvesztéssel jár.].

82. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a fentiek szerint az 1. kérelmi elem kapcsán azt állapította meg, hogy az indokolás megadásának elmulasztására tekintettel az ajánlat érvénytelenné nyilvánítása jogszerű volt.

83. Tekintettel arra, hogy a kérelmező ajánlata a fentiek szerint, a fentiek miatt érvénytelennek minősül, így eljárási akadálya van azon jogkérdés vizsgálatának, hogy a kérelmező ajánlata ténylegesen aránytalanul alacsonynak volt-e minősíthető. Az indokoláskérés jogszerűségének vitatása elkésett, az indokolás megadásának elmulasztására, és ezekből az ajánlata jogszerű érvénytelenné nyilvánítására tekintettel pedig okafogyott is a jelen esetben a vizsgálat.

84. A Kbt. 145. § (1) A Közbeszerzési Döntőbizottság eljárására az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) rendelkezéseit kell alkalmazni e törvény, valamint az e törvény felhatalmazása alapján alkotott végrehajtási rendelet kiegészítő vagy eltérő rendelkezéseinek figyelembevételével.

85. Az Ákr. 47. § (1) bekezdés c) pontja szerint

47. § [Az eljárás megszüntetése]

(1) A hatóság az eljárást megszünteti, ha

- a) a kérelem visszautasításának lett volna helye, annak oka azonban az eljárás megindítását követően jutott a hatóság tudomására,
- c) az eljárás okafogyottá vált.

Az Ákr. 46. § (1) bekezdés a) pontja szerint a hatóság a kérelmet visszautasítja, ha az eljárás megindításának jogszabályban meghatározott feltétele hiányzik, és e törvény ahhoz más jogkövetkezményt nem fűz.

86. A Döntőbizottság a jogorvoslati eljárást a 3. kérelmi elem tekintetében a Kbt. 145. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Ákr. 47. § (1) bekezdés a) és c) pontjára tekintettel megszüntette.

87. A Döntőbizottság a kérelmező 2. kérelmi elemével kapcsolatosan az alábbiakat állapította meg.

88. Ezen kérelmi elemében a nyertes ajánlattevő ajánlata érvényességét vitatja a kérelmező.

89. A Kbt. 148. § (2) bekezdése értelmében „Kérelmet nyújthat be az ajánlatkérő, az ajánlattevő, közös ajánlattétel esetén bármelyik ajánlattevő, a részvételre jelentkező, közös részvételi jelentkezés esetén bármelyik részvételre jelentkező vagy az egyéb érdekelt, akinek jogát vagy jogos érdekét az e törvénybe ütköző tevékenység vagy mulasztás sérti vagy veszélyezteti. Az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívás, a közbeszerzési dokumentumok, illetve ezek módosításának jogsértő volta miatt kérelmet nyújthat be a közbeszerzés tárgyával összefüggő tevékenységű kamara vagy érdek-képviselői szervezet is. (E bekezdésben foglaltak a továbbiakban együtt: kérelmező.)”.

90. A Kbt. 148-155. §-hoz fűzött indokolás rögzíti, hogy „Nemcsak az egyéb érdekeltnek kell az érdekeltségét bizonyítania, hanem az ajánlattevőként (részvételre jelentkezőként)

jogorvoslati kérelmet előterjesztőnek is: az ajánlattevő (részvételre jelentkező) is csak akkor nyújthat be jogorvoslati kérelmet, amennyiben közvetlenül kimutatható valamilyen jog- vagy érdeksérele a vitatott közbeszerzési eljárással kapcsolatban. E szabály a rosszhiszemű eljárás kezdeményezés visszaszorítására is alkalmas lehet. A közbeszerzési eljárás során ugyanis az eljárás valamennyi résztvevőjének közös érdeke az eljárás gyors, eredményes, a verseny tisztaságát tiszteletben tartó befejezése, ugyanakkor a közbeszerzési eljárás során, vagy az eljárást lezáró döntés ellen előterjesztett jogorvoslati kérelem a közbeszerzési eljárást, illetve a szerződés kötést hosszú időre félbeszakíthatja”.

91. A Kúria, mint másodfokú bíróság Kf.III.37.835/2019/4. sz. döntése [25] pontjában rögzítette, hogy „a felperes 2018. április 13. napján indította meg a közbeszerzési eljárást, ezért eljárásának jogszerűségét az e napon hatályos Kbt. szabályai szerint kell megítélni. Ennél fogva a korábbi szabályozáson alapuló - az Összefoglaló véleményben és a határozatban felhívott eseti döntésekben megnyilvánuló - joggyakorlat jelen ügyben nem irányadó.” Kimondta azt is, hogy „[26] A Kbt. indokolása - függetlenül a korábbi időszakban hatályos Kbt. hasonló megfogalmazásától - egyértelműen rögzíti, hogy nemcsak az egyéb érdekeltnek kell az érdekelttségét bizonyítania, hanem az ajánlattevőként jogorvoslati kérelmet előterjesztőnek is. Az ajánlattevő is csak akkor nyújthat be jogorvoslati kérelmet, ha közvetlenül kimutatható valamilyen jog- vagy érdeksérele a vitatott közbeszerzési eljárással kapcsolatban. Ezen egyértelmű jogalkotói célra figyelemmel tehát a jogorvoslati kérelmet előterjesztő ajánlattevő esetében is vizsgálni kell, hogy az általa állított jogsértés közvetlenül sérti-e vagy veszélyezteti-e jogát vagy jogos érdekét”.

92. A fentiek alapján az ajánlattevők is csak abban az esetben jogosultak jogorvoslati kérelmet előterjeszteni, amennyiben az általuk állított jogsértés közvetlenül sérti vagy veszélyezteti a jogukat, jogos érdeküket.

93. Az ügyféli státusz és az ahhoz kapcsolódó jogorvoslati kérelem előterjesztésének jogosultsága szempontjából a döntő kérdés az, hogy a kifogásolt Kbt.-be ütköző ajánlatkérői magatartás a kérelmező jogát vagy jogos érdekét sérti vagy veszélyezteti-e. Akinek a közbeszerzési eljárásból, illetőleg a közbeszerzési döntésből származó jog vagy érdeksérele közvetlenül nem mutatható ki, nem jogosult jogorvoslati kérelem benyújtására. Azt, hogy a közvetlen érdekelttség fennáll-e, minden esetben konkrétan, a kifogásolt ajánlatkérői magatartás vonatkozásában kell megítélni. A közvetlen érdeksérelelem vagy annak veszélye többféle formában nyilvánulhat meg, így minden esetben az adott tények, körülmények vizsgálatát követően kell állást foglalni és megvizsgálni azt, hogy a jogorvoslati kérelem előterjesztőjének a közvetlen érdekelttsége valóban megállapítható-e.

94. A Döntőbizottság előljáróban rögzíti azt is, hogy a Kbt. konkrétan nem határozza meg azt, hogy mit kell a közbeszerzési eljárásokban részt vevők jogának, jogos érdekének tekinteni, a Kbt. alapelveket rögzít a 2. §-ban. A Kbt. ugyanakkor meghatároz bizonyos jogokat és kötelezettségeket mind az ajánlatkérő, mind pedig az ajánlattevő vonatkozásában, ezért mind ajánlatkérőknek, mind ajánlattevőknek joga van a Kbt. által meghatározott, biztosított és védett cselekvésre. A jogos érdek olyan törvényes érdek, mely nem jelenik meg konkrét jogként. A közbeszerzési eljárások célja - és ez egyben ajánlatkérő joga, jogos érdeke -, hogy a beszerzési igénye megvalósítása érdekében szerződést kössön, mégpedig azzal az ajánlattevővel, aki az általa előre meghatározott értékelési szempont szerint a legkedvezőbb érvényes ajánlatot tette. Az ajánlattevőknek pedig az a céljuk, joguk, jogos érdekük, hogy a felhívásban és a dokumentációban meghatározott előírások, ajánlatkérői elvárások alapján érvényes ajánlatot nyújtsanak be, ajánlatukat vonják bírálat alá és amennyiben az értékelési

szempont szerint a legkedvezőbb ajánlatot adták, az eljárás nyertesei legyenek. A Kbt. ezt az ajánlattevői jogot, jogos érdeket rögzíti, biztosítja és védi.

95. Nyilvánvalóan minden ajánlattevő érdeke az, hogy az ajánlatkérő az ajánlatokat jogszerűen bírálja el, „ez az általános elvárás azonban még nem teremti meg a közvetlenül kimutatható jog vagy érdeksérelmet a közbeszerzési eljárással kapcsolatban. Nem alapozza meg a kérelmezői státuszt, ha - figyelemmel az Irányelvben foglaltakra is - az ajánlattevő a jogsértés megállapítása esetén sem kerül kedvezőbb helyzetbe. Az eljárás eredménytelensége esetére feltételezett újabb közbeszerzési eljárás megindítása egy olyan jövőbeni, bizonytalan szempont, amely nem igazolja, hogy a jogsértés megállapítása az ajánlattevő jogi helyzetét pozitívan befolyásolná. Márpedig jogorvoslati kérelmet csak az terjeszthet elő, akinek a jogorvoslati kérelemmel elérni kívánt cél teljesülése esetén, azaz a jogszabályoknak megfelelő elbírálás esetén reális esélye lenne az adott közbeszerzési szerződés elnyerésére” (Kf.III.37.835/2019/4. [27] pont).

96. Az érintett közbeszerzési eljárásban a kérelmezett ajánlata érvénytelenné nyilvánításra került, amely érvénytelenné nyilvánítás jogszerűségét a Döntőbizottság megállapította.

97. A jelen esetben a kérelmező a kérelme kedvező elbírálása alapján kedvezőbb helyzetbe nem kerülhet, az eljárás nyertese nem lehet. Közvetlen jogi érdeke a jelen esetben nem állapítható meg.

98. A fentiekre figyelemmel a Döntőbizottság a kérelmező ügyfélképessége hiányát, és emiatt azt állapította meg, hogy a kérelem 2. kérelmi eleme elbírálásának eljárásjogi akadálya van.

99. A Döntőbizottság a jogorvoslati eljárást a Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Ákr. 47. § (1) bekezdés a) pontja alapján - az Ákr. 46. § (1) bekezdés a) pontjára tekintettel - a kérelmező ügyfélképességének hiánya miatt megszüntette.

100. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdése szerinti hatáskörében eljárva a Kbt. 165. § (2) bekezdés a) pontja alapján a jogorvoslati kérelem 1. elemét elutasította, a 2. kérelmi elem vonatkozásában a Kbt. 145. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Ákr. 46. § (1) bekezdés a) pontjára tekintettel az Ákr. 47. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jogorvoslati eljárást megszüntette, a 3. kérelmi elem vonatkozásában a Kbt. 145. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Ákr. 46. § (1) bekezdés a) pontjára tekintettel az Ákr. 47. § (1) bekezdés a) és c) pontja alapján a jogorvoslati eljárás megszüntette.

101. A kérelmező a kérelméhez kapcsolódóan 975.058.-Ft igazgatási szolgáltatási díjat fizetett meg.

102. A Döntőbizottság a költségek viseléséről a Kbt. 151. § (8) bekezdése első mondata („Ha a Közbeszerzési Döntőbizottság a jogorvoslati kérelmet visszautasítja vagy a jogorvoslati eljárást megszünteti, az igazgatási szolgáltatási díj a kérelmezőnek visszajár.”) és – figyelemmel az Ákr. 126. §-ában előírtakra – az Ákr. 125. § (1) bekezdése szerint rendelkezett a 2. és a 3. kérelmi elem tekintetében, és a 151. § (9) bekezdés utolsó mondata („Az alaptalan kérelem esetében a díj nem kerül visszatérítésre, a kérelmező viseli az igazgatási szolgáltatási díj teljes összegét.”) alapján az 1. kérelmi elem tekintetében.

103. A Döntőbizottság a kérelmező az ajánlatkérő joghatályos nyilatkozata hiányára vonatkozó kifogására rögzíti, hogy az ajánlatkérő a jogorvoslati eljárás során benyújtotta a

Kbt. 145. § (7) bekezdése szerinti, meghatalmazott képviselő által jegyzett nyilatkozatot, így a nyilatkozata figyelembevételének akadálya nem volt. A Kbt. 160. § (3) bekezdés szerint meghatározott időpontot követő nyilatkozatok figyelembevételére tartalmaz a Kbt. rendelkezést, az ezen időpontot megelőzően benyújtott nyilatkozatok kapcsán nem, így az ajánlatkérői nyilatkozat figyelembevételének akadálya nem volt.

104. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(6) bekezdésein alapul.

105. A határozat kérelmet elutasító része közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A határozat jogorvoslati eljárást megszüntető része elleni önálló jogorvoslat lehetőségét az Ákr. 114. § (1) bekezdésére tekintettel a Kbt. 169. § (1) bekezdése biztosítja.

A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdés a) pontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes.

A jogi képviselet a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

B u d a p e s t, 2023. december 20

Dr. Kenessey Réka sk.
közbeszerzési biztos
az eljáró tanács elnöke

Bankóné Dr. Nagy Helga sk.
közbeszerzési biztos

Dr. Kozsuch Edina sk.
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Tóth Zoltánné
titkárságvezető

Kapják:

1. Dr. Papp-Zakor Gábor ügyvéd ((Papp-Zakor Ügyvédi Iroda, elektronikus úton)
2. Adorján Borbála felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó (elektronikus úton)
3. Miniszterelnökség (elektronikus úton)
4. Közbeszerzési Hatóság Titkársága (elektronikus úton)